
Samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar

1. janúar til 30. september 2018

Efnisyfirlit**Blaðsíða**

Helstu niðurstöður	1
Skýrsla bankaráðs og bankastjóra	2 - 3
Könnunaráritun óháðra endurskoðenda	4
Rekstrarreikningur samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018	6
Heildarafkoma samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018	6
Efnahagsreikningur samstæðunnar 30. september 2018	7
Eiginfjárfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018	8
Sjóðstreymisyfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018	9 - 10
Skýringar við árshlutareikning	11 - 55

BBB+

með stöðugum horfum

Lánshæfismat

S&P Global Ratings hækkar lánshæfiseinkunn Landsbankans í BBB+/A-2 með stöðugum horfum.

Góðir stjórnarhættir

Landsbankinn fékk viðurkenningu sem fyrirmyndarfyrirtæki í góðum stjórnarháttum fyrir árin 2015, 2016, 2017 og 2018.

Nordic Financial CERT

Öflugt netöryggi

Landsbankinn er aðili að norrænu samstarfi um aukið netöryggi.

PRI

Landsbankinn er aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UNPRI).

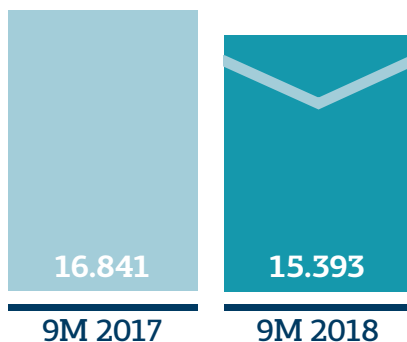
Jafnréttisvísir Capacent

Landsbankinn gerðist aðili að Jafnréttisvísi Capacent 2018. Jafnréttisvísirinn er stefnumótun og vitundarvakning á sviði jafnréttis.

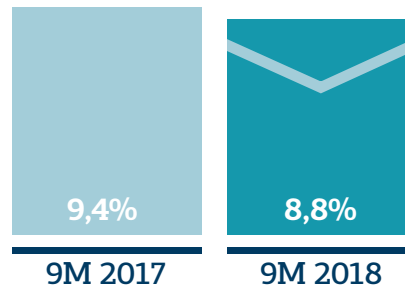
Helstu niðurstöður

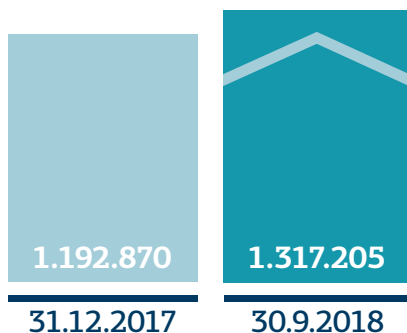
Hagnaður

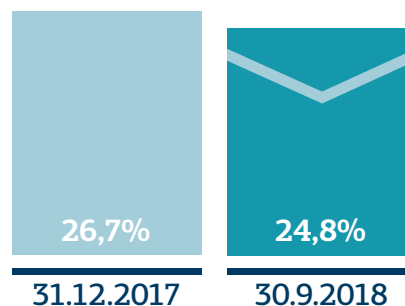
Arðsemi eiginfjár

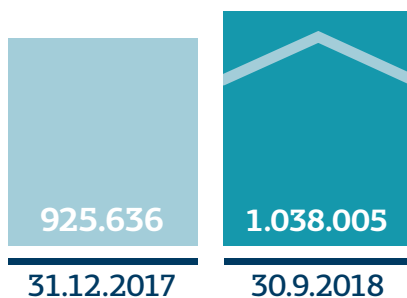
Heildareignir

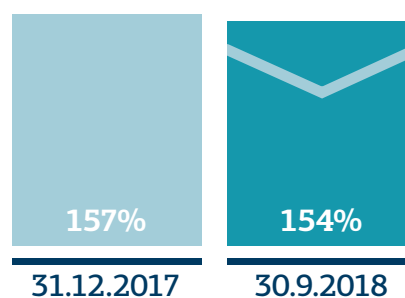
Eiginfjárlutfall alls

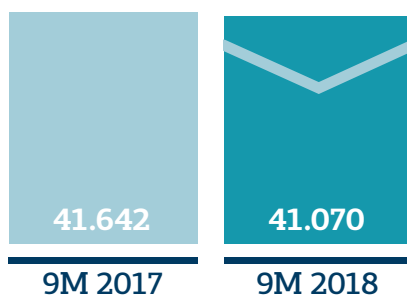
Útlán og kröfur á viðskiptavini

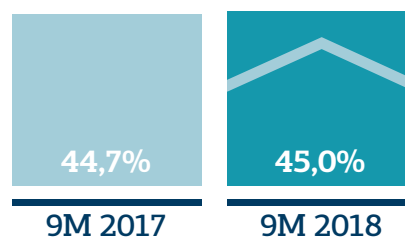
Heildarlausafjárþekja (LCR)

Rekstrartekjur samtals

Kostnaðarlutfall

Skýrsla bankaráðs og bankastjóra

Landsbankinn er leiðandi í fjármálafyrirtæki hér á landi og býður einstaklingum, fyrirtækjum og stofnunum upp á alhliða þjónustu á sviði fjármála. Samandreginn árs hlutareikningur samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2018 hefur að geyma árs hlutareikning bankans og dótturfélaga (hér eftir „samstæðan“).

Rekstur tímabilsins

Hagnaður samstæðunnar fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2018 var 15.393 milljónir króna. Í lok tímabilsins nam eigið fé samstæðunnar 235.892 milljónum króna og heildareignir námu 1.317.205 milljónum króna. Eiginfjárhlutfall samstæðunnar, reiknað samkvæmt ákvæðum laga um fjármálafyrirtæki, var 24,8% í lok þriðja ársfjórðungs 2018.

Þann 30. ágúst 2018 lauk bankinn við útgáfu á sínum fyrstu víkjandi skuldabréfum þáttar 2, að fjárhæð 100 milljónir evra. Skuldabréfin eru á gjalddaga í september 2028 með innköllunarheimild í september 2023. Bréfin bera fasta 3,125% vexti og voru seld á kjörum sem jafngilda 285 punkta álagi ofan á miðgildi vaxtasilboða á markaði fyrir vaxtaskiptasamninga í evrum. Þau eru gefin út undir 2.000 milljóna evru EMTN-skuldabréfaútgáfuramma bankans, eru skráð í írsku kauphöllina og hafa hlotið lánshæfiseinkunnina BBB- hjá alþjóðlega lánshæfismatsfyrirtækinu S&P Global Ratings.

Áhættuþættir

Megináhættuþættir samstæðu bankans hafa verið innan marka áhættuvilja á tímabilinu. Útlánagæði eru áfram góð; dregið hefur úr væntu tapi en meðallíkur á vanefndum hafa þó aukist frá áramótum. Stórum áhættuskuldbindingum fjölgaði um eina á tímabilinu og heildarhlutfall þeirra af hæfu fjármagni er nú 40%, sem er innan áhættuvilja samstæðunnar.

Útlán samstæðunnar til viðskiptavina hafa aukist um 112.369 milljónir króna á tímabilinu og innlán frá viðskiptavinum um 87.517 milljónir króna á sama tíma. Lántaka bankans að víkjandi lántöku meðtalinni hefur aukist um alls 39.286 milljónir króna á tímabilinu. Lausafjárstaða bankans er áfram sterk og lausafjár- og fjármögnunarþekja vel umfram lögbundin lágmark.

Nokkurs óróleika hefur gætt á innlendum mörkuðum það sem af er árinu. Þannig hefur verðmæti tólf félaga af þeim átján sem eru í Kauphöllinni lækkað og heildarvelta dregist saman um 26% milli ára. Krónan hefur veikst nokkuð á þriðja ársfjórðungnum eftir tiltölulega stöðugt tímabil og verðbólguálag á skuldabréfamarkaði hækkað ásamt því sem verðbólguvæntingar hafa aukist.

Horfur

Hagfræðideild Landsbankans spáir 4,1% hagvexti á árinu 2018 og 2,4% árin 2019 og 2020, sem gerir um 3,0% meðalhagvöxt yfir tímabilið í heild. Seðlabanki Íslands spáir 3,6% hagvexti árið 2018 og 3,1% meðalhagvexti á tímabilinu 2018 til 2020. Gert er ráð fyrir að fjárfesting og einkaneysla verði megin drifkraftar hagvaxtar á komandi árum. Gert er ráð fyrir að verðbólga aukist lítillega á næstu árum og verði að meðaltali um 2,8% árin 2019 og 2020.

Annað

Landsbankinn á 22,04% eignarhlut í eignarhaldsfélaginu Eyri Invest hf. Eignarhaldið telst fela í sér tímabundna starfsemi skv. 22. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki. Fjármálaeftirlitið hefur á undanförunum árum veitt bankanum fresti til þess að minnka eignarhlut sinn og ljúka þannig tímabundinni starfsemi í félaginu. Árið 2016 auglýsti bankinn eignarhlut sinn í félaginu til sölu í opnu sölufæri sem ekki skilaði árangri. Frá þeim tíma hefur eignarhluturinn verið til sölu með opinberum hætti án þess að viðunandi tilboð hafi borist. Þann 29. ágúst 2018 ákvað Fjármálaeftirlitið að bankinn skuli greiða dagsektir að fjárhæð 500 þúsund krónur á dag frá 15. september 2018 þar til bankinn hafi orðið við úrbótakröfu um að ljúka tímabundinni starfsemi í félaginu. Bankinn vinnur sem fyrr að lausn málsins og metur möguleg viðbrögð við ákvörðun Fjármálaeftirlitsins.

Á aðalfundi bankans, sem haldinn var þann 21. mars 2018, var samþykkt tillaga bankaráðs um að greiða arð til hluthafa vegna rekstrarársins 2017 að fjárhæð 15.366 milljónir króna, eða sem nemur 0,65 krónu á hlut. Arðurinn samsvarar 78% af hagnaði rekstrarársins og er í takt við stefnu bankans um að greiða 60-80% af árlegum hagnaði í arð. Arðurinn var greiddur til hluthafa þann 28. mars 2018. Jafnframt samþykkti aðalfundurinn tillögu bankaráðs um greiðslu sérstaks arðs til hluthafa að fjárhæð 9.456 milljónir króna, eða sem samsvarar 0,40 krónu á hlut. Sérstaki arðurinn var greiddur til hluthafa þann 19. september 2018.

Þann 1. janúar 2018 innleiddi samstæðan alþjóðlega reikningsskilastaðalinn IFRS 9 Fjármálagerningar. Hann breytir í grundvallaratriðum aðferðinni við mat á virðisrýrnun útlána og krafna. Samkvæmt nýja staðlinum skal matið byggt á væntu útlánatapi en í eldri staðli byggði matið einungis á áorðnu útlánatapi. Lýsingu á áhrifum innleiðingar IFRS 9 á reikningsskil samstæðunnar er að finna í skýringu 4.

Áritun og yfirlýsing bankaráðs og bankastjóra

Samandreginn árshlutareikningur samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2018 er gerður á grundvelli áframhaldandi rekstrarhæfis í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna um ársreikninga.

Það er álit okkar að samandreginn árshlutareikningur Landsbankans hf. gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar fyrstu níu mánuði ársins 2018; af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hennar þann 30. september 2018 og af breytingum á handbæru fé fyrstu níu mánuði ársins 2018.

Það er enn fremur álit okkar að samandreginn árshlutareikningur samstæðunnar lýsi megin áhættum og óvissuþáttum sem að samstæðunni steðja.

Bankaráð og bankastjóri staðfesta hér með samandreginn árshlutareikning samstæðu Landsbankans hf. fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2018 með áritun sinni.

Reykjavík, 25. október 2018

Bankaráð

Helga Björk Eiríksdóttir

formaður bankaráðs

Berglind Svavarsdóttir

Einar Þór Bjarnason

Hersir Sigurgeirsson

Jón Guðmann Pétursson

Samúel Guðmundsson

Sigríður Benediktsdóttir

Bankastjóri

Lilja Björk Einarsdóttir

Könnunaráritun óháðra endurskoðenda

Til bankaráðs og hluthafa Landsbankans hf.

Inngangur

Við höfum kannað meðfylgjandi samandreginn samstæðuárshlutareikning Landsbankans hf. (hér eftir árshlutareikningur) fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2018, sem hefur að geyma rekstrarreikning og yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjárfirlit, sjóðstreymisfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar. Bankaráð og bankastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu á samandregnum árshlutareikningi í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal um árshlutareikninga, IAS 34, sem samþykktur hefur verið af Evrópusambandinu. Ábyrgð okkar felst í ályktun okkar um samandregna árshlutareikninginn og er byggð á könnuninni.

Umfang könnunar

Könnun okkar var unnin í samræmi við alþjóðlegan staðal ISRE 2410 um könnun óháðs endurskoðanda á árshlutareikningum. Könnun árshlutareiknings felur í sér fyrirsurnir, einkum til starfsmanna sem eru ábyrgir fyrir fjármálum og reikningsskilum, ásamt greiningum og öðrum könnunaraðgerðum. Könnun felur ekki í sér jafn viðtækar aðgerðir og endurskoðun sem unnin er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og er því ekki víst að við fáum vitneskju um öll mikilvæg atriði sem gætu komið í ljós við endurskoðun. Þar af leiðandi látum við ekki í ljós álit á árshlutareikningnum.

Ályktun

Við könnun okkar kom ekkert fram sem bendir til annars en að samandreginn árshlutareikningur gefi glögga mynd af afkomu bankans á tímabilinu 1. janúar – 30. september 2018, efnahag bankans 30. september 2018 og breytingu á handbæru fé á tímabilinu 1. janúar – 30. september 2018, í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal um árshlutareikninga, IAS 34, sem samþykktur hefur verið af Evrópusambandinu.

Reykjavík 25. október 2018

Grant Thornton endurskoðun ehf.

Davíð Arnar Einarsson
Löggiltur endurskoðandi

J. Sturla Jónsson
Löggiltur endurskoðandi

Þessi síða er vísitandi höfð auð.

Rekstrarreikningur samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018

Skýringar		2018 1.7-30.9	2017 1.7-30.9	2018 1.1-30.9	2017 1.1-30.9*
6	Vaxtatekjur Vaxtagjöld	17.622 (7.252)	14.916 (6.022)	49.997 (20.151)	46.586 (19.516)
	Hreinar vaxtatekjur	10.370	8.894	29.846	27.070
7	Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	(89)	766	1.638	2.067
	Hreinar vaxtatekjur eftir hreina virðisbreytingu og virðisrýrnun útlána og krafna	10.281	9.660	31.484	29.137
8	Þjónustutekjur Þjónustugjöld	2.565 (639)	2.923 (764)	7.951 (2.149)	8.671 (2.080)
	Hreinar þjónustutekjur	1.926	2.159	5.802	6.591
9	Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	(151)	509	1.712	5.514
10	Hreinn gengismunur	(352)	(10)	(821)	(893)
11	Aðrar tekjur og (gjöld)	348	36	2.893	1.293
	Aðrar rekstrartekjur	(155)	535	3.784	5.914
	Rekstrartekjur samtals	12.052	12.354	41.070	41.642
12	Laun og launatengd gjöld	3.222	3.163	10.754	10.308
13	Annar rekstrarkostnaður	2.353	2.475	6.975	7.378
	Rekstrargjöld samtals	5.575	5.638	17.729	17.686
	Hagnaður fyrir skatta	6.477	6.716	23.341	23.956
14	Tekjuskattur	(1.615)	(1.648)	(5.116)	(4.615)
15	Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(1.082)	(880)	(2.832)	(2.500)
	Hagnaður tímabilsins	3.780	4.188	15.393	16.841
34	Hagnaður á hlut Grunnhagnaður og þýntur hagnaður á hlut (krónur)	0,16	0,18	0,65	0,71

Heildarafkoma samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018

Skýringar		2018 1.7-30.9	2017 1.7-30.9	2018 1.1-30.9	2017 1.1-30.9*
	Hagnaður tímabilsins	3.780	4.188	15.393	16.841
	Önnur heildarafkoma tímabilsins eftir skatta	0	0	0	0
	Heildarafkoma tímabilsins	3.780	4.188	15.393	16.841

*Samstæðan innleiddi IFRS 9 og IFRS 15 frá og með 1. janúar 2018 með því að beita aðferð sem byggir á uppsöfnuðum áhrifum. Með þeirri aðferð eru samanburðartölur ekki uppfærðar.

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Efnahagsreikningur samstæðunnar 30. september 2018

Skýringar		30.9.2018	31.12.2017
Eignir			
19	Sjóður og innstæður í Seðlabanka	61.155	55.192
16, 20, 53	Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	88.749	117.310
16, 21	Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	27.766	27.980
16, 22	Afleiðusamningar	1.090	1.905
23, 53	Útlán og kröfur á lánastofnanir	84.513	44.866
24, 53	Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.038.005	925.636
	Fjárfesting í hlutdeildarfélagum	1.390	1.086
	Rekstrarfjármunir	5.202	5.238
	Óefnislegar eignir	2.719	3.044
30	Skatteign	88	0
27	Aðrar eignir	4.910	6.965
28	Eignir í sölumeðferð	1.618	3.648
Eignir samtals		1.317.205	1.192.870
Skuldir			
	Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	34.714	32.062
	Innlán frá viðskiptavinum	692.675	605.158
22	Afleiðusamningar og skortstöður	4.760	1.258
29, 53	Lántaka	308.362	281.874
30	Frestuð skattskuldbinding	0	40
31	Aðrar skuldir	27.854	26.317
28	Skuldir vegna eigna í sölumeðferð	73	27
32	Víkjandi lán	12.875	77
Skuldir samtals		1.081.313	946.813
33	Eigið fé		
	Hlutfé	23.640	23.640
	Yfirverðsreikningur hlutfjár	120.764	120.764
	Varasjóðir	13.128	12.902
	Óráðstafað eigið fé	78.360	88.751
Eigið fé samtals		235.892	246.057
Skuldir og eigið fé samtals		1.317.205	1.192.870

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Eiginfjárfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018

Skýringar

Hluthafar bankans									
Varasjóðir*									
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarfélagumfram greiddan arð									
Fjáreignir sem færðar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning									
Breytingar á eigin fé á reikningstímabilinu 1. janúar til 30. september 2018	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur hlutafjár	Lögbundinn varasjóður			Óráðstafað eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Samtals
Eigið fé 31. desember 2017	23.640	120.764	6.000	2.949	3.953	88.751	246.057		246.057
4 Áhrif innleiðingar IFRS 9 þann 1. janúar 2018						(482)	(482)		(482)
61 Áhrif innleiðingar IFRS 15 þann 1. janúar 2018						(254)	(254)		(254)
Uppfært eigið fé 1. janúar 2018	23.640	120.764	6.000	2.949	3.953	88.015	245.321	0	245.321
Hagnaður tímabilsins						15.393	15.393		15.393
Flutt á bundið óráðstafað eigið fé				1.220	(994)	(226)	0		0
Úthlutaður arður						(24.822)	(24.822)		(24.822)
33 Eigið fé 30. september 2018	23.640	120.764	6.000	4.169	2.959	78.360	235.892	0	235.892
Breytingar á eigin fé á reikningstímabilinu 1. janúar til 30. september 2017									
Eigið fé 1. janúar 2017	23.648	120.847	6.000	4.583	292	95.834	251.204	27	251.231
Hagnaður tímabilsins						16.841	16.841		16.841
Flutt á bundið óráðstafað eigið fé				(1.161)	4.667	(3.506)	0		0
Kaup á eigin hlutum	(8)	(83)					(91)		(91)
Úthlutaður arður						(24.822)	(24.822)		(24.822)
Sala dótturfélags							0	(27)	(27)
33 Eigið fé 30. september 2017	23.640	120.764	6.000	3.422	4.959	84.347	243.132	0	243.132

*Í samræmi við lög um hlutafélög nr. 2/1995 og lög um ársreikninga nr. 3/2006

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018

Skýringar		2018 1.1-30.9	2017 1.1-30.9
Rekstrarhreyfingar			
	Hagnaður tímabilsins	15.393	16.841
	Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi	(25.326)	(26.708)
	Breytingar á rekstartengdum eignum og skuldum	(30.917)	(33.243)
	Innheimtar vaxtatekjur	45.820	42.230
	Greidd vaxtagjöld	(5.934)	(7.552)
	Fenginn arður	2.345	1.540
	Greiddur tekjuskattur og sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki	(3.386)	(5.309)
	Handbært fé frá (til) rekstri	(2.005)	(12.201)
Fjárfestingahreyfingar			
	Fjárfesting í hlutdeildarfélagum	(85)	0
	Keyptir rekstrarfjármunir	(376)	(162)
	Seldir rekstrarfjármunir	240	153
	Keyptar óefnislegar eignir	(43)	(571)
	Seldar óefnislegar eignir	10	0
	Sala á dótturfélagi	0	148
	Handbært fé til fjárfestingahreyfinga	(254)	(432)
Fjármögnunahreyfingar			
	Lántaka	30.641	101.610
	Kaup á eigin hlutum	0	(91)
	Endurgreiðsla á lántöku	(13.962)	(68.270)
	Víkjandi lán	12.791	0
	Endurgreiðsla á víkjandi lánum	(10)	(156)
33	Greiddur arður	(24.822)	(24.822)
	Handbært fé frá fjármögnunahreyfingum	4.638	8.271
	Handbært fé í upphafi tímabilsins	53.174	21.252
	Breyting á handbæru fé	2.379	(4.362)
	Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(1.103)	(627)
	Handbært fé í lok tímabilsins	54.450	16.263
Handbært fé sundurliðað			
19	Sjóður og innstæður í Seðlabanka	61.155	33.157
23	Innstæður hjá lánastofnunum	26.007	11.100
19	Almenn og sértæk bindiskylda við Seðlabanka	(32.712)	(27.994)
	Handbært fé í lok tímabilsins	54.450	16.263

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Sjóðstreymisýfirlit samstæðunnar 1. janúar til 30. september 2018

		2018	2017
Skýringar		1.1-30.9	1.1-30.9
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi			
6	Hreinar vaxtatekjur	(29.846)	(27.070)
7	Virðisrýmun útlána, krafna og ábyrgða	(509)	(952)
7	Breyting á framlagi vegna taps af gengistryggðum útlánnum og kröfum á viðskiptavinum	(1.129)	(1.115)
9	Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum metnum á gangvirði	(1.712)	(5.514)
10	Hreinn gengismunur	1.924	1.520
	Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna	(121)	(63)
	Hagnaður af sölu fullnustueigna	(2.322)	(1.009)
	Afskriftir	660	532
	Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi með hlutdeildaraðferð	(219)	(152)
14	Tekjuskattur	5.116	4.615
15	Skattur á heildarskuldir fjármálaþyrtingar	2.832	2.500
		(25.326)	(26.708)

Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum

Breytingar á bindiskyldu við Seðlabanka	(475)	(4.045)
Breytingar á markaðsskuldabréfum og hlutabréfum	29.212	(6.312)
Breytingar á útlánnum og kröfum á lánastofnanir	(41.240)	(21.854)
Breytingar á útlánnum og kröfum á viðskiptavinum	(98.633)	(44.083)
Breytingar á öðrum eignum	(500)	(1.341)
Breytingar á eignum í sölumæðferð	(61)	4.711
Breytingar á skuldum við lánastofnanir og Seðlabanka	2.525	1.838
Breytingar á innlánum frá viðskiptavinum	75.998	38.051
Breytingar á skattskuldbindingu	(128)	(31)
Breytingar á öðrum skuldum	2.368	809
Breyting á skuldum vegna eigna í sölumæðferð	17	(986)
	(30.917)	(33.243)

Breyting á skuldum vegna fjármögnunar

	1.1.2018	Greiðslu- flæði	Áfallnir vextir	Gengis- munur	Gangvirðis- breyting	30.9.2018
Sértryggð skuldabréf - veðtryggð	70.253	20.829	2.600	-	-	93.682
EMTN útgáfa	191.485	-	467	5.624	170	197.746
Víxlaútgáfa	7.433	(3.609)	259	-	-	4.083
Önnur óveðtryggð lántaka	12.703	(542)	(16)	706	-	12.851
Víkjandi lán	77	12.781	27	(10)	-	12.875
Samtals	281.951	29.460	3.337	6.320	170	321.237

	1.1.2017	Greiðslu- flæði	Áfallnir vextir	Gengis- munur	Gangvirðis- breyting	30.9.2017
Útgefin skuldabréf til LBI hf.	50.122	(47.707)	(268)	(2.147)	-	0
Sértryggð skuldabréf - veðtryggð	38.586	27.509	870	-	-	66.965
EMTN útgáfa	118.513	46.960	1.725	9.254	(146)	176.306
Víxlaútgáfa	11.554	(1.050)	545	-	-	11.049
Önnur óveðtryggð lántaka	5.169	7.627	80	577	-	13.453
Víkjandi lán	388	(156)	(1)	(2)	-	229
Samtals	224.332	33.184	2.951	7.682	(146)	268.002

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af samstæðuárshlutareikningnum.

Skýring	Blaðsíða	Skýring	Blaðsíða
Almennt		Eiginfjárstýring	
1 Upplýsingar um félagið og samstæðuna.....	12	39 Eiginfjákröfur.....	32
2 Grundvöllur reikningsskilanna.....	12	40 Eiginfjárgrunnur, áhættugrunnur og eiginfjárlutföll	33
3 Mikilvægar reikningsskilaaðferðir.....	12	41 Vogunarlutfall.....	33
4 Flokkun fjáreigna og fjárskulda við innleiðingu IFRS 9.....	13-14	Áhættustýring	
5 Starfspættir.....	14-15	Útlánaáætta	
Skýringar við rekstrarreikning		42 Hámarks útlánaáætta og skipting eftir	
6 Hreinar vaxtatekjur.....	16	atvinnugreinum.....	34-35
7 Hrein virðisbreyting og virðisrýmun útlána og krafna.....	16	43 Tryggingar og veðhlutföll	36
8 Hreinar þjónustutekjur.....	16	44 Tegundir trygginga.....	37
9 Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum		45 Gæði útlána og krafna.....	38
á gangvirði.....	17	46 Útlán og kröfur eftir stöðu vanskila.....	39
10 Hreinn gengismunur.....	17	47 Útlán og kröfur eftir flokkun í áhættustig.....	40
11 Aðrar tekjur og (gjöld).....	18	48 Virðisrýmun útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavinum	
12 Laun og launatengd gjöld.....	18	og annarra fjáreigna.....	41
13 Annar rekstrarkostnaður.....	18	49 Stórar áhættuskuldbindingar.....	41
14 Tekjuskattur	18	50 Markaðsskuldbréf og önnur verðbréf með föstum tekjum.....	42
15 Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja.....	19	51 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda	42-43
Skýringar við efnahagsreikning		Lausafjáráætta	
16 Flokkun fjáreigna og fjárskulda.....	19-20	52 Stýring lausafjáráættu.....	43-44
17 Gangvirði fjáreigna og fjárskulda.....	20-21	53 Veðsettar eignir.....	44-45
18 Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati	22	Markaðsáætta	
19 Sjóður og innstæður í Seðlabanka.....	22-23	54 Stýring markaðsáættu.....	45
20 Skuldbréf	23	55 Hlutabréfaáætta.....	45
21 Hlutabréf.....	23	56 Vaxtaáætta.....	46
22 Afleiðusamningar og skortstöður.....	24	57 Verðtryggingaráætta (öll söfn).....	47
23 Útlán og kröfur á lánastofnanir.....	24	58 Gjaldyrisáætta (öll söfn).....	47
24 Útlán og kröfur á viðskiptavinum.....	24	59 Samþjöppun gjaldyrisáættu	47-48
25 Útlán og kröfur á viðskiptavinum á afskrifuðu kostnaðarverði.....	24	60 Gengi erlendra gjaldmiðla.....	48
26 Útlán og kröfur á viðskiptavinum metin á gangvirði í gegnum		Mikilvægar reikningsskilaaðferðir	
rekstrarreikning.....	25	61 Breyting á reikningsskilaaðferðum.....	49-53
27 Aðrar eignir.....	25	Lykiltölur samstæðunnar	
28 Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð.....	25	62 Rekstur eftir ársfjórðungum	54
29 Lántaka.....	26-27	63 Lykiltölur og hlutföll.....	55
30 Skatteign og skattskuld.....	27-28		
31 Aðrar skuldir.....	28		
32 Víkjandi lán.....	28		
33 Eigið fé.....	29		
Aðrar skýringar			
34 Hagnaður á hlut	30		
35 Málaferli.....	30		
36 Hlutdeild í dótturfélögum.....	31		
37 Tengdir aðilar.....	31-32		
38 Atburðir eftir reikningsskiladag.....	32		

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Almennt

1. Upplýsingar um félagið og samstæðuna

Landsbankinn hf. (hér eftir „bankinn“ eða „Landsbankinn“) var stofnaður 7. október 2008. Bankinn er hlutafélag með takmarkaða ábyrgð, stofnað og skráð á Íslandi og með aðsetur þar. Bankinn starfar samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002. Fjármálaeftirlitið (FME) hefur eftirlit með bankanum á grundvelli laga nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Skráð aðsetur bankans er Austurstræti 11, 155 Reykjavík.

Samstæðuárshlutareikningur bankans fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2018 tekur til bankans og dótturfélaga hans (saman nefnd „samstæðan“ og hvert fyrir sig „samstæðufélag“). Meginstarfsemi samstæðunnar er á sviði fyrirtækja- og viðskiptabankastarfsemi, markaðsviðskipta, eignastýringar og annarrar tengdrar fjármálaþjónustu. Samstæðan starfar eingöngu á Íslandi.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

Árshlutareikningur samstæðunnar fyrir fyrstu níu mánuði ársins 2018 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðalinn IAS 34 „Árshlutareikningsskil“, eins og hann hefur verið samþykktur af Evrópusambandinu og í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna um ársreikninga.

Árshlutareikningur samstæðunnar var samþykktur af bankaráði og bankastjóra þann 25. október 2018.

Árshlutareikningur samstæðunnar inniheldur ekki jafn ítarlegar upplýsingar og ársreikningur og skal lesinn í samhengi við ársreikning samstæðunnar fyrir reikningsárið 2017 sem nálgast má á heimasíðu bankans, www.landsbankinn.is.

Rekstrarhæfi

Stjórnendur bankans hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi samstæðunnar og hafa eðlilegar væntingar um að samstæðan hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi reksturs. Árshlutareikningur samstæðunnar er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Starfrækslugjaldmiðill bankans og félaga innan samstæðunnar er íslensk króna (ISK). Allar fjárhæðir eru birtar í íslenskum krónum, námundað að næstu milljón, nema annað komi fram.

Mat og ákvarðanir

Gerð árshlutareiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, leggi mat á og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda í árshlutareikningnum. Endanlegar niðurstöður kunna hins vegar að vera frábrugðnar þessu mati.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur stjórnenda eru í stöðugri endurskoðun og eru áhrifin af breytingum á mati og forsendum færð á því tímabili sem breytingin á sér stað og á síðari tímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

3. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum, sem settar eru fram í árshlutareikningi samstæðunnar, hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir sambærileg viðskipti og önnur atvik við líkar aðstæður. Reikningsskilaaðferðirnar sem beitt er í árshlutareikningnum eru þær sömu og í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2017, að undanskildum nýjum mikilvægum ákvörðunum og helstu óvissupáttum sem tengjast matsatriðum vegna innleiðingar á IFRS 9 og IFRS 15, sjá skýringu 61.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

4. Flokkun fjáreigna og fjárskulda við innleiðingu IFRS 9

Taflan hér að neðan sýnir upphaflega matsflokka samkvæmt IAS 39 og nýja matsflokka samkvæmt IFRS 9 fyrir fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar þann 1. janúar 2018

Fjáreignir	Upphafleg matsflokkun samkvæmt IAS 39	Ný matsflokkun samkvæmt IFRS 9	Upprunalegt bókfært virði samkvæmt IAS 39	Nýtt bókfært virði samkvæmt IFRS 9
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	Útlán og kröfur	Afskrifað kostnaðarverð	55.192	55.192
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	Útlán og kröfur	Afskrifað kostnaðarverð	49.421	49.421
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	Veltufjáreignir	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning	57.176	57.176
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	Fjáreignir á gangvirði	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning	10.713	10.713
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	Veltufjáreignir	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning	9.298	9.298
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	Fjáreignir á gangvirði	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning	18.682	18.682
Afleiðusamningar	Veltufjáreignir	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning	1.905	1.905
Útlán og kröfur á lánastofnanir	Útlán og kröfur	Afskrifað kostnaðarverð	44.866	44.863
Útlán og kröfur á viðskiptavini	Útlán og kröfur	Afskrifað kostnaðarverð	925.636	923.154
Útlán og kröfur á viðskiptavini	Útlán og kröfur	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning	-	1.857
Aðrar fjáreignir	Útlán og kröfur	Afskrifað kostnaðarverð	5.457	5.603
Samtals			1.178.346	1.177.864

Fjárskuldir	Upphafleg matsflokkun samkvæmt IAS 39	Ný matsflokkun samkvæmt IFRS 9	Upprunalegt bókfært virði samkvæmt IAS 39	Nýtt bókfært virði samkvæmt IFRS 9
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	Afskrifað kostnaðarverð	32.062	32.062
Innlán frá viðskiptavinum	Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	Afskrifað kostnaðarverð	605.158	605.158
Afleiðusamningar og skortstöður	Veltufjárskuldir	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning	1.258	1.258
Lántaka	Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	Afskrifað kostnaðarverð	281.874	281.874
Aðrar fjárskuldir	Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	Afskrifað kostnaðarverð	7.815	7.815
Víkjandi lán	Skuldir á afskrifuðu kostnaðarverði	Afskrifað kostnaðarverð	77	77
Samtals			928.244	928.244

Taflan hér að neðan samræmir bókfært virði samkvæmt IAS 39 við bókfært virði samkvæmt IFRS 9 við innleiðingu IFRS 9 þann 1. janúar 2018:

Fjáreignir	Bókfært virði skv. IAS 39 31. desember		Endurmat	Bókfært virði skv. IFRS 9 1. janúar 2018
	2017	Endurflokkun		
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	55.192	-	-	55.192
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	117.310	-	-	117.310
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	27.980	-	-	27.980
Afleiðusamningar	1.905	-	-	1.905
Útlán og kröfur á lánastofnanir á afskrifuðu kostnaðarverði	44.866	-	(3)	44.863
Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði	925.636	(1.878)	(604)	923.154
Útlán og kröfur á viðskiptavini á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	-	1.878	(21)	1.857
Aðrar eignir	5.457	-	146	5.603
Samtals	1.178.346	0	(482)	1.177.864

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

4. Flokkun fjáreigna og fjárskulda við innleiðingu IFRS 9 (framhald)

Fjárskuldir	Bókfært virði skv. IAS 39 31. desember	Endurflokkun	Endurmat	Bókfært virði skv. IFRS 9 1. janúar
	2017			2018
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	32.062	-	-	32.062
Innlán frá viðskiptavinum	605.158	-	-	605.158
Afleiðusamningar og skortstöður	1.258	-	-	1.258
Lántaka	281.874	-	-	281.874
Aðrar fjárskuldir	7.815	-	-	7.815
Víkjandi lán	77	-	-	77
Samtals	928.244	0	0	928.244

Taflan hér að neðan sýnir áhrif innleiðingar IFRS 9 á varasjóði og óráðstafað eigið fé, að teknu tilliti til skatta.

	Áhrif innleiðingar IFRS 9 1. janúar 2018
Óráðstafað eigið fé	
Lokastaða samkvæmt IAS 39 (31. desember 2017)	88.751
Útlán og kröfur færðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	(16)
Skráning á væntu útlánatapi samkvæmt IFRS 9	(466)
Opnunarstaða samkvæmt IFRS 9 (1. janúar 2018)	88.269

Taflan hér að neðan sýnir lokastöðu virðisrýrnunarsjóðs fyrir fjáreignir samkvæmt IAS 39 og áhrif innleiðingar IFRS 9 á opnunarstöðu virðisrýrnunarsjóðs þann 1. janúar 2018.

	31. desember 2017 (IAS 39/ IAS 37)	Endurflokkun	Endurmat	1. janúar 2018 (IFRS 9)
Virðisrýrnun útlána og krafna á lánastofnanir	-	-	(3)	(3)
Virðisrýrnun útlána og krafna á viðskiptavinum	(16.190)	-	(604)	(16.794)
Samtals	(16.190)	0	(607)	(16.797)

5. Starfspættir

Niðurstöður starfspáttar eru birtar í samræmi við skýrslur til bankastjóra og bankaráðs. Bankaráð og bankastjóri bera ábyrgð á ráðstöfun fjármuna til starfspáttanna sem og mati á rekstrarárangri þeirra.

Í lok uppgjörstímabilsins eru helstu tekjusið samstæðunnar fjögur talsins:

- **Einstaklingssvið** býður einstaklingum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum utan höfuðborgarsvæðisins upp á fjármálaþjónustu í gegnum stafrænar þjónustuleiðir, bæði í gegnum netbanka og smáforrit, ásamt því að veita þjónustu í gegnum útibúanet bankans og reka þjónustuver.
- **Fyrirtækjasvið** býður stórfyrirtækjum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum á höfuðborgarsvæðinu upp á fjármálaþjónustu og sér um rekstur fyrirtækjabanka þar sem boðið er upp á rafræna bankaþjónustu.
- **Markaðir** bjóða upp á miðlunarþjónustu í verðbréfum, gjaldeyri og afleiðum, sjá um skuldabréfa- og hlutabréfaútbætur og veita ráðgjafarþjónustu, ásamt því að sinna viðskiptavakt með skráð verðbréf og gjaldeyri. Markaðir bjóða einnig upp á víðtækt vörurval og þjónustu á sviði auðs- og eignastýringar fyrir einstaklinga, fyrirtæki og fagfjárfesta. Landsbréf hf., dótturfélag bankans, fellur undir starfspáttauppgjör Markaða.
- **Fjárstýring** hefur umsjón með fjármögnun, lausafjárstýringu og viðskiptavakt á peningamarkaði og ákvarðar verðlagningu fjármagns innan bankans. Fjárstýring stýrir einnig gengis-, vaxta- og verðtryggingaráhættu bankans, innan þeirra marka sem sett eru af bankaráði. Starfspættir fá úthlutað eigin fé í samræmi við markmið bankans um eiginfjárhlutfall.

Undir aðra starfspætti falla stöðdeildirnar Fjármál (að undanskilinni Fjárstýringu), Áhættustýring, Upplýsingatækni og Skrifstofa bankastjóra, sem samanstendur af Mannauði, Markaðsmálum og samskiptum og Regluvörslu. Innri endurskoðun bankans fellur einnig undir aðra starfspætti en hún er sjálfstæð og heyrir undir bankaráð.

Jöfnunarfærslur samanstanda af jöfnun innbyrðis viðskipta og rekstrarliðum sem ekki er unnt að heimfæra á starfspætti.

Stjórnunarkostnaði stöðdeilda samstæðunnar er deilt niður á viðeigandi starfspætti á grundvelli undirliggjandi kostnaðarvaka. Kostnaði er deilt út á viðskiptaeiningarnar á markaðsverði. Þjónusta og viðskipti sem stöðdeildirnar veita viðskiptaeiningunum eru gerð upp á einingaverði eða eins og um viðskipti milli óskyldra aðila væri að ræða, helst á grundvelli notkunar eða unnina verka.

Eftirfarandi tafla sýnir fjárhagslega frammistöðu hvers starfspáttar, eins og þær upplýsingar sem birtar eru í innanhússkýrslum til stjórnenda um hagnað (tap) starfspáttar fyrir skatta. Í þessum skýrslum eru allir liðir rekstrarreikningsins birtir nettó en ekki brúttó, þar með talið vaxtatekjur og vaxtagjöld. Verðlagning milli starfspáttar er eins og um væri að ræða viðskipti milli óskyldra aðila.

Tekjur af viðskiptum við hvern einstakan ytri viðskiptavin voru innan við 10% af heildartekjum samstæðunnar á tímabilinu frá 1. janúar til 30. september 2018 og 2017.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

5. Starfsþættir (framhald)

	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Markaðir	Fjárstýring	Aðrir starfsþættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
1. janúar - 30. september 2018							
Hreinar vaxtatekjur	11.045	13.788	433	4.528	19	33	29.846
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	633	1.001	-	4	-	-	1.638
Hreinar þjónustutekjur	2.619	581	2.845	(245)	165	(163)	5.802
Aðrar tekjur og (gjöld)	379	(38)	(1.158)	2.093	2.566	(58)	3.784
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	14.676	15.332	2.120	6.380	2.750	(188)	41.070
Rekstrargjöld samtals	(4.871)	(1.459)	(1.679)	(1.356)	(8.539)	175	(17.729)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar	9.805	13.873	441	5.024	(5.789)	(13)	23.341
Útskiptur kostnaður frá stoðsviðum til starfsþátta	(3.658)	(2.188)	(1.107)	(618)	7.571	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	6.147	11.685	(666)	4.406	1.782	(13)	23.341
Hreinar tekjur (gjöld) vegna ytri viðskipta	19.355	22.048	1.827	(4.693)	2.721	-	41.258
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfsþátta	(4.679)	(6.716)	293	11.073	29	-	0
Rekstrartekjur samtals	14.676	15.332	2.120	6.380	2.750	0	41.258
30. september 2018							
Eignir samtals	468.313	562.848	17.278	540.833	13.326	(285.393)	1.317.205
Skuldir samtals	425.233	455.670	10.394	462.083	13.326	(285.393)	1.081.313
Úthlutað eigið fé	43.080	107.178	6.884	78.750	-	-	235.892
	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Markaðir	Fjárstýring	Aðrir starfsþættir	Jöfnunar- færslur	Samtals
1. janúar - 30. september 2017							
Hreinar vaxtatekjur	11.683	12.296	277	2.859	28	(73)	27.070
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	620	1.440	-	7	-	-	2.067
Hreinar þjónustutekjur	2.621	754	3.598	(293)	111	(200)	6.591
Aðrar tekjur og (gjöld)	52	1	(585)	5.376	1.079	(9)	5.914
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	14.976	14.491	3.290	7.949	1.218	(282)	41.642
Rekstrargjöld samtals	(4.689)	(1.191)	(1.596)	(1.329)	(9.185)	304	(17.686)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar	10.287	13.300	1.694	6.620	(7.967)	22	23.956
Útskiptur kostnaður frá stoðsviðum til starfsþátta	(3.689)	(2.616)	(1.156)	(775)	8.236	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	6.598	10.684	538	5.845	269	22	23.956
Hreinar tekjur vegna ytri viðskipta	16.895	20.224	3.050	599	1.156	-	41.924
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfsþátta	(1.919)	(5.733)	240	7.350	62	-	0
Rekstrartekjur samtals	14.976	14.491	3.290	7.949	1.218	0	41.924
30. september 2017							
Eignir samtals	440.464	494.836	26.111	438.859	15.307	(216.619)	1.198.958
Skuldir samtals	380.894	378.620	17.514	380.110	15.307	(216.619)	955.826
Úthlutað eigið fé	59.570	116.216	8.597	58.749	-	-	243.132

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Skýringar við rekstrarreikning

6. Hreinar vaxtatekjur

	2018 1.7-30.9	2017 1.7-30.9	2018 1.1-30.9	2017 1.1-30.9
Vaxtatekjur				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	310	204	1.369	564
Markaðsskuldabréf flokkuð sem útlán og kröfur	215	1.045	739	3.526
Útlán og kröfur á lánastofnanir	9	52	40	143
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	17.059	13.601	47.812	42.322
Aðrar vaxtatekjur	29	14	37	31
Samtals	17.622	14.916	49.997	46.586
Vaxtagjöld				
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(70)	(118)	(210)	(505)
Innlán frá viðskiptavinum	(4.943)	(4.075)	(13.764)	(13.389)
Lántaka	(2.211)	(1.815)	(6.110)	(5.576)
Önnur vaxtagjöld	-	(8)	(37)	(26)
Víkjandi lán	(28)	(6)	(30)	(20)
Samtals	(7.252)	(6.022)	(20.151)	(19.516)
Hreinar vaxtatekjur	10.370	8.894	29.846	27.070

Framangreindar vaxtatekjur og vaxtagjöld eru vegna fjáreigna og fjárskulda sem eru ekki færðar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

7. Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna

	2018 1.7-30.9	2017 1.7-30.9	2018 1.1-30.9	2017 1.1-30.9
Virðisbreyting útlána og krafna	(89)	419	509	893
Breyting á framlagi vegna ábyrgða	-	-	-	59
Breyting á framlagi vegna gengistryggðra útlána og krafna á viðskiptavinum	-	347	1.129	1.115
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	(89)	766	1.638	2.067
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna eftir tegund viðskiptavina				
Lánastofnanir	-	-	(4)	-
Einstaklingar	(142)	148	356	530
Fyrirtæki	53	618	1.286	1.537
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	(89)	766	1.638	2.067

8. Hreinar þjónustutekjur

	2018 1.7-30.9	2017 1.7-30.9	2018 1.1-30.9	2017 1.1-30.9
Þjónustutekjur				
Markaðir	833	1.324	2.950	3.622
Útlán og ábyrgðir	241	199	654	905
Greiðslukort	950	875	2.827	2.620
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	231	222	684	645
Erlend viðskipti	224	216	608	583
Aðrar þóknarir	86	87	228	296
Samtals	2.565	2.923	7.951	8.671
Þjónustugjöld				
Veltu- og vörslugjöld verðbréfa	(86)	(150)	(307)	(346)
Greiðslukort	(238)	(345)	(917)	(902)
Annað	(315)	(269)	(925)	(832)
Samtals	(639)	(764)	(2.149)	(2.080)
Hreinar þjónustutekjur	1.926	2.159	5.802	6.591

Hreinar þjónustutekjur eins og þær eru birtar hér að ofan innihalda ekki hreinar þjónustutekjur sem eru hluti af virkum vöxtum fjáreigna og fjárskulda sem ekki eru tilgreindar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Á fyrstu níu mánuðum ársins 2018 voru færðar 622 milljónir króna til tekna vegna þjónustusamninga við viðskiptavinum sem falla undir reikningsskilastaðalinn IFRS 15, þar af 219 milljónir króna á þriðja ársfjórðungi. Jafnframt voru færðar 213 milljónir króna á þriðja ársfjórðungi sem fyrirframinnheimtar tekjur meðal annarra skulda.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

9. Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði

	2018 1.7-30.9	2018 1.1-30.9
Hreinn hagnaður (tap) af fjármálagerningum metnum á gangvirði		
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	112	(117)
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	218	2.180
Afleiður og undirliggjandi áhættuvarnir	(735)	(640)
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	53	(90)
Samtals	(352)	1.333
Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörn		
Hrein gangvirðisbreyting vaxtaskiptasamninga	(54)	549
Gangvirðisbreytingar útgefinna skuldabréfa sem rekja má til vaxtaáættu	255	(170)
Samtals	201	379
Samtals hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum 30. september 2018	(151)	1.712
	2017 1.7-30.9	2017 1.1-30.9
Hreinn hagnaður (tap) af veltufjáreignum og veltufjárskuldum		
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	63	331
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	(516)	(870)
Afleiður og undirliggjandi áhættuvarnir	(94)	367
Samtals	(547)	(172)
Hreinn hagnaður af fjáreignum tilgreindum á gangvirði		
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	147	920
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	923	4.845
Samtals	1.070	5.765
Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörn		
Hrein gangvirðisbreyting vaxtaskiptasamninga	78	(225)
Gangvirðisbreytingar útgefinna skuldabréfa sem rekja má til vaxtaáættu	(92)	146
Samtals	(14)	(79)
Samtals hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum 30. september 2017	509	5.514

10. Hreinn gengismunur

	2018 1.7-30.9	2017 1.7-30.9	2018 1.1-30.9	2017 1.1-30.9
Eignir				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	(2)	97	(18)	(13)
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	2.478	2.574	2.304	(294)
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	16	22	30	8
Afleiðusamningar	(91)	2.264	(3.302)	3.964
Útlán og kröfur á lánastofnanir	2.698	2.726	2.780	2.577
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	7.117	9.919	7.179	2.355
Aðrar eignir	41	47	(143)	23
Samtals	12.257	17.649	8.830	8.620
Skuldir				
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	-	(11)	-	(12)
Innlán frá viðskiptavinum	(3.336)	(4.537)	(3.524)	(1.918)
Lántaka	(9.360)	(13.297)	(6.330)	(7.684)
Aðrar skuldir	75	189	193	99
Víkjandi lán	12	(3)	10	2
Samtals	(12.609)	(17.659)	(9.651)	(9.513)
Hreinn gengismunur	(352)	(10)	(821)	(893)

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

11. Aðrar tekjur og (gjöld)

Skýring		2018	2017	2018	2017
		1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna		14	49	129	63
Hagnaður af fullnustueignum	28	11	54	2.322	1.009
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagi		228	45	449	152
Annað		95	(112)	(7)	69
Samtals		348	36	2.893	1.293

12. Laun og launatengd gjöld

	2018	2017	2018	2017
	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Launagreiðslur	2.403	2.359	8.295	7.924
Framlög í lífeyrissjóði	412	404	1.219	1.187
Önnur launatengd gjöld	407	400	1.240	1.197
Samtals	3.222	3.163	10.754	10.308

13. Annar rekstrarkostnaður

	2018	2017	2018	2017
	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Hugbúnaður og upplýsingatækni	526	552	1.569	1.652
Fasteignir og húsbúnaður	221	195	653	635
Auglýsingar og markaðssetning	179	230	590	642
Húsaleiga	148	135	438	405
Eftirlitsgjöld til FME	152	145	459	437
Framlag til umboðsmanns skuldara	25	87	76	261
Endurskoðun og tengd þjónusta	17	24	92	80
Önnur sérfræðipjónusta	152	148	375	435
Afskriftir	219	182	660	532
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	339	355	981	963
Annar rekstrarkostnaður	375	422	1.082	1.336
Samtals	2.353	2.475	6.975	7.378

14. Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður út frá þeim skattalögum sem voru í gildi í lok tímabilsins, en þá var tekjuskattshlutfall lögaðila 20,0% (2017: 20,0%). Sérstakur fjársýsluskattur er 6% á tekjuskattstofn umfram 1 milljarð króna í samræmi við lög nr. 165/2011, um fjársýsluskatt.

Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning sem hér segir:

	2018	2017
	1.1-30.9	1.1-30.9
Tekjuskattur til greiðslu	(4.145)	(3.884)
Sérstakur fjársýsluskattur	(1.022)	(997)
Mismunur á álögðum og reiknuðum tekjuskatti fyrra árs	(78)	178
Breyting á tímabundnum mismun skatteigna/-skulda	129	88
Samtals	(5.116)	(4.615)

Reiknaður tekjuskattur af hagnaði fyrir skatta (virkur tekjuskattur) er frábrugðinn útreiknuðum tekjuskatti í samræmi við tekjuskattshlutfall lögaðila sem hér segir:

		2018	2017
		1.1-30.9	1.1-30.9
Hagnaður fyrir skatta		23.341	23.956
Sérstakur skattur á heildarskuldur fjármálaþyrftækja		(2.832)	(2.500)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		20.509	21.456
Tekjuskattur reiknaður út frá skattshlutfalli lögaðila	20,0%	(4.102)	(4.291)
Sérstakur fjársýsluskattur	5,0%	(1.022)	(997)
Óskattskyldar tekjur	(3,4%)	703	1.123
Ófrádráttarþær gjöld	3,2%	(667)	(629)
Annað	0,1%	(28)	179
Virkur tekjuskattur samtals	24,9%	(5.116)	(4.615)

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

15. Skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja

Þann 31. desember 2013 samþykkti Alþingi breytingar á lögum nr. 155/2010, um sérstakan skatt á fjármálafyrirtæki, sem kveða á um að fjármálafyrirtækjum beri að greiða árlega skatt sem reiknast 0,376% (2017: 0,376%) af skattalegu bókfærðu virði skulda í árslok, að skattskuldum frátöldum, umfram 50 milljarða króna. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki er ófrádráttarbær við útreikning á tekjuskatti.

	2018 1.1-30.9	2017 1.1-30.9
Sérstakur skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	(2.832)	(2.500)

Skýringar við efnahagsreikning

16. Flokkun fjáreigna og fjárskulda

Samstæðan hefur innleitt IFRS 9 frá 1. janúar 2018 með aðferð uppsafnaðra áhrifa. Af þessum ástæðum hafa samanburðartölur ekki verið uppfærðar og verða áfram birtar samkvæmt IAS 39. Farið er sérstaklega yfir reikningshaldsreglur samkvæmt IAS 39 í þeim tilvikum þar sem þær eru frábrugðnar IFRS 9 og áhrif breytinganna útskýrð í skýringu 61.

IFRS 9 setur fram nýja nálgun við flokkun og mat á fjáreignum sem endurspeglar viðskiptalíkanið sem eignunum og sjóðstreymiseinkennum þeirra er stýrt eftir. Flokkunin ákvarðar hvernig fjármálagerningar eru metnir við upphaflega skráningu í ársreikninginn og hvernig þeir skulu metnir eftir upphaflega skráningu. Samstæðunni er skylt að endurflokka fjáreignir milli matsflokka ef markmið viðskiptalíkans safns tiltekinna fjáreigna hafa breyst frá upphaflegri skráningu þeirra og ef veruleg breyting hefur orðið á starfsemi bankans. Um mat hvers flokks eftir upphaflega skráningu fer sem hér segir:

- Fjáreignir eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði þegar markmiðið er að eiga þær til gjalddaga og þær falla undir viðskiptalíkan sem ætlað er að innheimta samningsbundið sjóðstreymi og þar með innheimta á tilsettum gjalddögum samningsbundnar greiðslur sem samanstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum á útstandandi höfuðstól.
- Fjáreignir metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru allar aðrar fjáreignir. Við upphaflega skráningu er einnig heimilt að tilgreina fjáreign á gangvirði í gegnum rekstrarreikning ef það leiðir til þess að eytt sé eða verulega dregið úr reikningshaldslegu misræmi sem annars myndi koma fram, þó svo að fjáreignin uppfylli þær kröfur að vera metin á afskrifuðu kostnaðarverði eða gangvirði í gegnum aðra heildaraðkomu. Óheimilt er að breyta reikningshaldslegri meðferð þegar einu sinni er búið að ákveða að beita þessari heimild.

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IFRS 9 Fjármálagerningar, flokkar samstæðan fjárskuldir sínar á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IFRS 9 og gangvirði þeirra 30. september 2018:

Fjáreignir	Skýringar	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning		Samtals bókfært virði	Gangvirði
			Tilskildar	Tilgreindar		
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	61.155	-	-	61.155	61.155
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	8.391	70.339	10.019	88.749	88.988
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	21	-	10.567	17.199	27.766	27.766
Afleiðusamningar	22	-	1.090	-	1.090	1.090
Útlán og kröfur á lánastofnanir	23	84.513	-	-	84.513	84.513
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	24	1.030.061	7.944	-	1.038.005	1.040.489
Aðrar fjáreignir		4.150	-	-	4.150	4.150
Samtals		1.188.270	89.940	27.218	1.305.428	1.308.151
Fjárskuldir						
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka		34.714	-	-	34.714	34.714
Innlán frá viðskiptavinum		692.675	-	-	692.675	691.222
Afleiðusamningar og skortstöður	22	-	4.760	-	4.760	4.760
Lántaka	29	308.362	-	-	308.362	311.708
Aðrar fjárskuldir		8.624	-	-	8.624	8.624
Víkjandi lán	32	12.875	-	-	12.875	12.976
Samtals		1.057.250	4.760	0	1.062.010	1.064.004

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

16. Flokkun fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IAS 39 „Fjármálagæringar, Skráning og mat“, ber að flokka fjáreignir og fjárskuldir í sérstaka flokka sem segja til um hvernig meta skuli viðkomandi eignir og skuldir eftir upphaflega skráningu þeirra. Um mat hvers flokks eftir upphaflega skráningu fer sem hér segir:

- Útlán og kröfur, metnar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Veltufjáreignir og veltufjárskuldir, metnar á gangvirði.
- Fjáreignir sem færðar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, metnar á gangvirði.
- Fjárskuldir, metnar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IAS 39 og gangvirði þeirra 31. desember 2017:

Fjáreignir	Skýringar	Útlán og kröfur	Veltufjár- eignir/ skuldir	Fjáreignir á gangvirði	Skuldir á afskrifðu kostnaðar- verði	Samtals bókfært virði	Gangvirði
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	55.192	-	-	-	55.192	55.192
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	49.421	57.176	10.713	-	117.310	117.682
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	21	-	9.298	18.682	-	27.980	27.980
Afleiðusamningar	22	-	1.905	-	-	1.905	1.905
Útlán og kröfur á lánastofnanir	23	44.866	-	-	-	44.866	44.866
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	24	925.636	-	-	-	925.636	930.176
Aðrar fjáreignir		5.457	-	-	-	5.457	5.457
Samtals		1.080.572	68.379	29.395	0	1.178.346	1.183.258
Fjárskuldir							
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka		-	-	-	32.062	32.062	32.062
Innlán frá viðskiptavinum		-	-	-	605.158	605.158	604.458
Afleiðusamningar og skortstöður	22	-	1.258	-	-	1.258	1.258
Lántaka	29	-	-	-	281.874	281.874	283.353
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	7.815	7.815	7.815
Víkjandi lán	32	-	-	-	77	77	89
Samtals		0	1.258	0	926.986	928.244	929.035

17. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda byggist á sömu verðmatsaðferðum og lýst er í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2017.

Prepaskipting gangvirðis

Prepaskiptingu er beitt við framsetningu á mismunandi forsendum sem notaðar eru við mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda. Forsendum er raðað í þrjú almenn þrep á eftirfarandi hátt:

1. þrep: Skráð verð er notað fyrir eignir og skuldir sem eru til viðskipta á virkum mörkuðum. Óbreytt skráð verð er mælikvarðiinn á gangvirði.
2. þrep: Matsaðferð sem byggir á greinanlegum forsendum. Stuðst er við nýjasta viðskiptaverð og almennt viðurkenndar verðmatsaðferðir við ákvörðun á gangvirði hlutabréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sömu tímalengd, sem virk viðskipti eru með, er notuð sem viðmið við verðmat á skuldabréfum.
3. þrep: Matsaðferð sem byggir á mikilvægum ógreinanlegum forsendum. Þessi nálgun tekur til allra eigna og skulda þar sem matsaðferðin felur í sér forsendur sem byggja á ógreinanlegum gögnum og þar sem ógreinanlegu forsendurnar hafa mikilvæg áhrif á verðmatið. Fyrir óskráð hlutabréf og skuldabréf, þar sem engar markaðsupplýsingar liggja fyrir, er almennt viðurkenndum matsaðferðum beitt við mat á gangvirði. Verðmat sem byggir á sjóðstreymi eða samanburði á kennitölum sambærilegra fyrirtækja eru algengustu aðferðirnar við útreikning á gangvirði óskráðra hlutabréfa, auk nýlegra viðskipta og ríkjandi markaðsskilyrða. Verðmat útlána og krafna á viðskiptavinum er byggt á markaðsupplýsingum á borð við vaxta- og verðbólguáhrif og gjaldþrotalíkur.

Forsendur verðmatsaðferðarinnar eru m.a. áhættulausir vextir og viðmiðunarvextir til að meta ávöxtunarkröfu, vaxtaálag, skuldabréfa- og hlutabréfaverð, gengi erlendra gjaldmiðla, kennitölur á markaði, markaðsskilyrði við mat á framtíðar vexti og aðrir markaðsvísar.

Ákvörðunarferli verðmats

Áhættu og fjármálanefnd bankans hefur eftirlit með heildaráhættu bankans og er ábyrg fyrir gangvirðismati fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 2. og 3. þrep. Verðmatsnefnd bankans leggur verðmat fyrir áhættu- og fjármálanefnd til samþykktar. Verðmatsnefndin er skipuð fulltrúum frá Áhættustýringu, Fjárfstýringu og Reikningshaldi. Verðmatsnefndin fundar mánaðarlega til að ákveða verðmat á fjáreignum og fjárskuldum í 2. og 3. þrepi.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

17. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Taflan hér fyrir neðan sýnir þau þrep sem fjáreignir og fjárskuldir, sem færðar eru á gangvirði í efnahagsreikninginn, eru flokkaðar þann 30. september 2018:

Fjáreignir	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	71.701	8.580	77	80.358
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	11.546	-	16.220	27.766
Afleiðusamningar	-	1.090	-	1.090
Útlán og kröfur á viðskiptavini	-	-	7.944	7.944
Samtals	83.247	9.670	24.241	117.158
Fjárskuldir				
Afleiðusamningar	-	1.470	-	1.470
Skortstöður	3.290	-	-	3.290
Samtals	3.290	1.470	0	4.760

Á tímabilinu 1. janúar - 30. september 2018 voru engar tilfærslur á milli þrepa 1, 2 og 3.

Taflan hér fyrir neðan sýnir þau þrep sem fjáreignir og fjárskuldir, sem færð eru á gangvirði í efnahagsreikninginn, eru flokkaðar þann 31. desember 2017:

Fjáreignir	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	58.726	9.080	83	67.889
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	12.321	-	15.659	27.980
Afleiðusamningar	-	1.905	-	1.905
Samtals	71.047	10.985	15.742	97.774
Fjárskuldir				
Afleiðusamningar	-	941	-	941
Skortstöður	317	-	-	317
Samtals	317	941	0	1.258

Á árinu 2017 voru engar tilfærslur á milli þrepa 1, 2 og 3.

Taflan hér fyrir neðan sýnir afstemmingu á mati á gangvirði í 3. þrepi fyrir tímabilin 1. janúar til 30. september 2018 og 1. janúar til 31. desember 2017:

	Skuldabréf	Hlutabréf	Útlán og kröfur á viðskiptavini	Samtals fjáreignir
1. janúar - 30. september 2018				
Bókfært virði 1. janúar 2018	83	15.659	1.857	17.599
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	16	3.214	(90)	3.140
Hreinn gengismunur	(7)	1	-	(6)
Kaup	-	205	6.520	6.725
Sala	-	(456)	-	(456)
Uppgjör	(15)	-	(343)	(358)
Arður	-	(2.295)	-	(2.295)
Fært úr 3. þrepi	-	(108)	-	(108)
Bókfært virði 30. september 2018	77	16.220	7.944	24.241
1. janúar - 31. desember 2017				
Bókfært virði 1. janúar 2017	178	15.880	-	16.058
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum	64	4.702	-	4.766
Hreinn gengismunur	(1)	2	-	1
Kaup	-	606	-	606
Sala	-	(2.836)	-	(2.836)
Uppgjör	(158)	-	-	(158)
Arður	-	(1.255)	-	(1.255)
Fært úr 3. þrepi	-	(1.440)	-	(1.440)
Bókfært virði 31. desember 2017	83	15.659	0	15.742

Eftirfarandi tafla sýnir þá liði rekstrarreiknings samstæðunnar sem hagnaður (tap) var færð á vegna fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep og voru í eigu samstæðunnar 30. september 2018 og 30. september 2017:

	Skuldabréf	Hlutabréf	Útlán og kröfur á viðskiptavini	Samtals
1. janúar - 30. september 2018				
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	16	3.162	(90)	3.088
Hreinn gengismunur	(7)	1	-	(6)
Samtals	9	3.163	(90)	3.082
1. janúar - 30. september 2017				
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	19	4.848	-	4.867
Hreinn gengismunur	(1)	2	-	1
Samtals	18	4.850	0	4.868

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

18. Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati

Eftirfarandi tafla sýnir ógreinanlegar forsendur sem notaðar eru við mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep 30. september 2018 og 31. desember 2017.

30. september 2018	Eignir	Skuldir	Verðmats- aðferð	Ógreinan- legar lykil- forsendur	Mörk forsenda	
					Efri	Neðri
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	77	-	Sjá #1	Sjá #1	e/v	e/v
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	16.220	-	Sjá #2	Sjá #2	e/v	e/v
Útlán og kröfur á viðskiptavini	7.944	-	Sjá #3	Sjá #3	e/v	e/v
	24.241	0				

31. desember 2017						
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	83	-	Sjá #1	Sjá #1	e/v	e/v
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	15.659	-	Sjá #2	Sjá #2	e/v	e/v
	15.742	0				

Frekari lýsing á fjármálagerningunum sem flokkaðir eru í 3. þrep er eftirfarandi:

1. Gangvirði skuldabréfa fyrirtækja og krafna á fjármálastofnanir í slitameðferð og annarra illseljanlegra eigna er metið á grundvelli væntra endurheimtna. Einnig er miðað við verð í nýlegum viðskiptum. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilforsenda liggja ekki fyrir.
2. Hlutabréf og hlutabréfagerningar flokkuð sem eignir í 3. þrepi eru óskráð og ekki til viðskipta á virkum markaði og lúta því ógreinanlegum forsendum við mat á gangvirði. Í verðmatsaðferðum eða í forsendum við mat á gangvirði fjárfestinga í hlutabréfum og hlutabréfagerningum er almennt stuðst við sjóðstreymi, samanburð við kennitölur sambærilegra fyrirtækja, greiningu á fjárhagsstöðu og frammistöðu, horfur og nýleg viðskipti. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilforsenda liggja ekki fyrir.
3. Útlán og kröfur á viðskiptavini sem metnar eru á gangvirði í gegnum rekstarreikning eru flokkuð sem eignir í 3. þrepi. Matsaðferðir byggja á mikilvægum ógreinanlegum forsendum, enda eru útlán og kröfur óskráð og ekki til viðskipta á virkum markaði. Verðmatsaðferðir bankans nota markaðsupplýsingar á borð við vaxta- og verðbólguáhrif, gjaldþrotalíkur og seljanleikaálag. Eðli verðmatsaðferðarinnar gerir það að verkum að mörk ógreinanlegra lykilforsenda liggja ekki fyrir.

Áhrif ógreinanlegra forsenda við mat á gangvirði

Þó að samstæðan telji gangvirðismat sitt viðeigandi gæti notkun á öðrum matsaðferðum og forsendum skilað ólíkum niðurstöðum. Taflan hér fyrir neðan sýnir þau áhrif sem mögulegar breytingar á einni eða fleiri forsendum við mat á gangvirði í 3. þrepi myndi hafa á hagnað (tap) fyrir skatta fyrir tímabilin 1. janúar til 30. september 2018 og 1. janúar til 30. september 2017:

Áhrif á hagnað fyrir skatta	2018 1.1-30.9		2017 1.1-30.9	
	Hagstæð	Óhagstæð	Hagstæð	Óhagstæð
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	4	(4)	3	(3)
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum				
Hlutabréf	755	(756)	532	(714)
Verðbréfasjóðir	191	(191)	315	(315)
Samtals hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	946	(947)	847	(1.029)
Útlán og kröfur á viðskiptavini	77	(77)	-	-
Samtals	1.027	(1.028)	850	(1.032)

Áhrif á hagnað voru reiknuð sem mismunur á niðurstöðu sömu verðmatsaðferða þar sem ógreinanlegum lykilforsendum var breytt um +/- 5% fyrir markaðsskuldabréf og hlutabréf en breytt um +/- 1% fyrir útlán og kröfur á viðskiptavini.

19. Sjóður og innstæður í Seðlabanka

	30.9.2018	31.12.2017
Handbært fé	5.309	4.472
Óbundnar innstæður í Seðlabanka	23.134	18.483
Samtals handbært fé og óbundnar innstæður í Seðlabanka	28.443	22.955
Almenn bindiskylda við Seðlabanka - föst bindiskylda	6.329	-
Almenn bindiskylda við Seðlabanka - meðaltalsuppfylling	6.329	12.942
Sértæk bindiskylda við Seðlabanka	14.071	19.295
Eignir sem settar hafa verið að veði við Seðlabankann	5.983	-
Samtals bundnar innstæður í Seðlabanka	32.712	32.237
Samtals sjóður og innstæður í Seðlabanka	61.155	55.192

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

19. Sjóður og innstæður í Seðlabanka (framhald)

Bankinn er með bundnar innstæður á reikningum hjá Seðlabanka Íslands í samræmi við nýjar reglur Seðlabankans um bindiskyldu nr. 585/2018. Bindiskyldu er skipt í tvennt, annars vegar fasta bindiskyldu sem ber enga vexti og hins vegar meðaltalsuppfyllingu sem ber sömu vexti og viðskiptareikningar lánastofnana hjá Seðlabankanum. Nýju reglurnar tóku gildi fyrir bindiskyldutímabilið sem hófst 21. júní 2018. Meðalstaða þessara reikninga fyrir hvert bindiskyldutímabil skal nema að lágmarki kröfu Seðlabankans um bindiskyldu, sem nam 12.657 milljónum króna í september 2018 (desember 2017: 12.942 milljónir króna).

Þar að auki er bankinn með bundna innstæðu hjá Seðlabanka Íslands samkvæmt ákvæði 8. gr. laga nr. 37/2016 um meðferð krónueigna sem háðar eru sérstökum takmörkunum. Þessi sértæka innstæða nemur að lágmarki heildarinnstæðum á reikningum háðum sérstökum takmörkunum til fjárfestinga hjá bankanum og er bundin í innstæðubréfum Seðlabanka Íslands.

20. Skuldabréf

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	30.9.2018				31.12.2017			
	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning							
	Afskrifað kostnaðarverð	Tilskilin	Tilgreind	Samtals	Lán og kröfur	Veltufjáreignir	Fjáreignir á gangvirði	Samtals
Innlend								
Skráð	8.391	16.761	8.993	34.145	49.421	7.740	9.199	66.360
Óskráð	-	-	1.026	1.026	-	-	1.514	1.514
	8.391	16.761	10.019	35.171	49.421	7.740	10.713	67.874
Erlend								
Skráð	-	53.578	-	53.578	-	49.436	-	49.436
	0	53.578	0	53.578	0	49.436	0	49.436
Skuldabréf samtals	8.391	70.339	10.019	88.749	49.421	57.176	10.713	117.310

Skuldabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

Skuldabréf og skuldagerningar sem metin eru á afskrifuðu kostnaðarverði 30. september 2018 og flokkuð sem lán og kröfur 31. desember 2017 samanstanda að hluta til af ríkisskuldabréfum sem bankinn fékk afhent sem hluta af uppgjöri á hlutafjárframlagi árið 2009. Bréfin voru skráð á NASDAQ Iceland árið 2010.

21. Hlutabréf

Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	30.9.2018			31.12.17		
	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning					
	Tilskilin	Tilgreind	Samtals	Veltufjáreignir	Fjáreignir á gangvirði	Samtals
Innlend						
Skráð	10.509	270	10.779	9.296	2.663	11.959
Óskráð	-	16.900	16.900	-	15.991	15.991
	10.509	17.170	27.679	9.296	18.654	27.950
Erlend						
Skráð	58	-	58	2	-	2
Óskráð	-	29	29	-	28	28
	58	29	87	2	28	30
Hlutabréf samtals	10.567	17.199	27.766	9.298	18.682	27.980

Hlutabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

Þann 30. september 2018 nema útistandandi skuldbindingar samstæðunnar vegna fjárfestingarloforða í hlutabréfum 1.456 milljónum króna (31. desember 2017: 1.546 milljónir króna) alls í sjö félögum. Félögunum sem samstæðan fjárfestir í ber skylda til að ráðstafa andvirði sölu eigna aftur til hluthafa.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

22. Afleiðusamningar og skortstöður

	30.9.2018			31.12.2017		
	Samnings- fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir	Samnings- fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir
Gjaldeyrisafleiður						
Framvirkir gjaldeyrissamningar	52.278	325	266	60.484	542	91
Gjaldmiðlavastaskiptasamningar	9.023	377	-	8.601	1.056	40
	61.301	702	266	69.085	1.598	131
Vaxtaafleiður						
Vaxtaskiptasamningar	13.016	62	164	1.000	35	-
Heildarskiptasamningar	7.495	25	4	1.428	1	1
	20.511	87	168	2.428	36	1
Hlutabréfaafleiður						
Framvirkir hlutabréfasamningar	3.563	181	589	2.645	145	139
Heildarskiptasamningar	1.848	32	4	1.703	2	39
Hlutabréfavalréttir	155	-	4	1.501	-	15
	5.566	213	597	5.849	147	193
Afleiður vegna gangvirðisvarna						
Vaxtaskiptasamningar	80.961	88	439	78.341	124	616
	80.961	88	439	78.341	124	616
Samtals afleiðusamningar	168.339	1.090	1.470	155.703	1.905	941
Skortstöður						
Skráð skuldabréf	3.279	-	3.290	450	-	317
	3.279	0	3.290	450	0	317
Samtals	171.618	1.090	4.760	156.153	1.905	1.258

Samstæðan notar afleiður bæði til áhættuvarnar og í veltubókarviðskiptum.

23. Útlán og kröfur á lánastofnanir

	30.9.2018	31.12.2017
Bankareikningar hjá lánastofnunum	26.007	30.219
Peningamarkaðslán	57.181	12.770
Önnur útlán	1.326	1.877
Virðisrýrnunarsjóður	(1)	-
Samtals	84.513	44.866

24. Útlán og kröfur á viðskiptavini

	Skýringar	30.9.2018	31.12.2017
Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði	25	1.045.686	941.826
Virðisrýrnunarsjóður		(15.625)	(16.190)
Samtals		1.030.061	925.636
Útlán og kröfur á viðskiptavini á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	26	7.944	-
Samtals		1.038.005	925.636

25. Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði

	30.9.2018			31.12.2017		
	Brúttó bókfært virði	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði	Brúttó bókfært virði	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
Opinberir aðilar	4.466	(136)	4.330	11.345	(102)	11.243
Einstaklingar	398.018	(2.678)	395.340	359.918	(2.978)	356.940
Íbúðalán	318.204	(1.025)	317.179	282.499	(824)	281.675
Annað	79.814	(1.653)	78.161	77.419	(2.154)	75.265
Fyrirtæki	643.202	(12.811)	630.391	570.563	(13.110)	557.453
Samtals	1.045.686	(15.625)	1.030.061	941.826	(16.190)	925.636

Frekari upplýsingar um útlán og kröfur á viðskiptavini er að finna í skýringum um áhættustýringu í þessum árs hlutareikningi.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

26. Útlán og kröfur á viðskiptavini metin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

	30.9.2018	31.12.17
Fyrirtæki	7.944	-
Samtals	7.944	0

27. Aðrar eignir

	30.9.2018	31.12.2017
Óuppgerð verðbréfavíðskipti	419	1.673
Viðskiptakröfur	3.731	3.784
Ýmsar eignir	760	1.508
Samtals	4.910	6.965

28. Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð

Eignir í sölumeðferð

	30.9.2018	31.12.2017
Fullnustueignir	1.618	3.648
Samtals	1.618	3.648

Fullnustueignir

Fullnustueignir eru aðallega fastafjármunir sem samstæðan hefur eignast við að ganga að veðum fyrir útlánum og kröfum. Það er stefna samstæðunnar að selja slíkar eignir fljótt og á skipulegan hátt. Samstæðan notar almennt ekki fullnustueignir sem eru ekki fjáreignir í eigin þágu. Fullnustueignir eru skráðar annað hvort sem eignir bankans eða dótturfélagsins Hamla ehf.

Fullnustueignir	30.9.2018	31.12.2017
Fasteignir og lóðir	1.616	3.632
Tækjabúnaður og bifreiðar	2	16
Samtals	1.618	3.648

Fullnustueignir	30.9.2018	31.12.2017
Bókfært virði í upphafi tímabils	3.648	6.356
Innheimt á tímabilinu	674	1.337
Selt á tímabilinu	(5.378)	(5.890)
Niðurfærsla og söluhagnaður eigna	2.674	1.845
Bókfært virði í lok tímabils	1.618	3.648

Skuldir vegna eigna í sölumeðferð

	30.9.2018	31.12.2017
Skuldir vegna eignasamstæðna sem flokkaðar eru til sölu	73	27
Samtals	73	27

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

29. Lántaka

Veðtryggð lántaka

30.9.2018	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK CB 19	ISK	17.09.2019	16.120	Óverðtryggt	Fastir 6,8 %	16.217
LBANK CB 21	ISK	30.11.2021	3.720	Óverðtryggt	Fastir 5,5 %	3.885
LBANK CBI 22	ISK	28.04.2022	19.540	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	21.013
LBANK CB 23	ISK	23.11.2023	660	Óverðtryggt	Fastir 5,0 %	679
LBANK CBI 24	ISK	15.11.2024	19.660	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	21.240
LBANK CBI 28	ISK	04.10.2028	27.860	Neysluverðsvísitala	Fastir 3,0 %	30.648
Sértryggð skuldabréf samtals						93.682

Veðtryggð lántaka samtals

93.682

Óveðtryggð lántaka

				Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
30.9.2018	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll		
LBANK 3 10/18	EUR	19.10.2018	EUR 150 milljónir	Fastir 3,0%	19.853
LBANK FLOAT 06/19	SEK	10.06.2019	SEK 350 milljónir	STIBOR + 2,6%	4.366
LBANK FLOAT 06/19	NOK	11.06.2019	NOK 500 milljónir	NIBOR + 2,6%	6.815
LBANK FLOAT 06/20	SEK	22.06.2020	SEK 700 milljónir	STIBOR + 1,0%	8.723
LBANK 0,75 06/20	SEK	22.06.2020	SEK 300 milljónir	Fastir 0,75%	3.734
LBANK 1,375 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 750 milljónir	Fastir 1,375%	9.427
LBANK FLOAT 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 250 milljónir	STIBOR + 1,5%	3.116
LBANK 1,625 03/21	EUR	15.03.2021	EUR 500 milljónir	Fastir 1,625%	64.595
LBANK 1,375 03/22	EUR	14.03.2022	EUR 300 milljónir	Fastir 1,375%	38.691
LBANK 1,00 05/23	EUR	30.05.2023	EUR 300 milljónir	Fastir 1,0%	38.426
Samtals EMTN útgáfa					197.746

30.9.2018	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Bókfært virði
LBANK 181010	ISK	10.10.2018	2.220	Óverðtryggt	2.217
LBANK 181112	ISK	12.11.2018	1.320	Óverðtryggt	1.313
LBANK 190110	ISK	10.01.2019	560	Óverðtryggt	553

Víxlaútgáfa samtals

4.083

30.9.2018

Önnur óveðtryggð lántaka	Bókfært virði
	12.851

Samtals önnur óveðtryggð lántaka

12.851

Óveðtryggð lántaka samtals

214.680

Lántaka 30.9.2018 samtals

308.362

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

29. Lántaka (framhald)

Veðtryggð skuldabréf

31.12.2017	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK CB 19	ISK	17.09.2019	16.120	Óverðtryggt	Fastir 6,8 %	16.536
LBANK CB 21	ISK	30.11.2021	3.720	Óverðtryggt	Fastir 5,5 %	3.730
LBANK CBI 22	ISK	28.04.2022	19.540	Neysluerðsvísitala	Fastir 3,0 %	20.692
LBANK CB 23	ISK	23.11.2023	420	Óverðtryggt	Fastir 5,0 %	417
LBANK CBI 24	ISK	15.11.2024	8.640	Neysluerðsvísitala	Fastir 3,0 %	8.926
LBANK CBI 28	ISK	04.10.2028	19.000	Neysluerðsvísitala	Fastir 3,0 %	19.952
Sértryggð skuldabréf samtals						70.253

Veðtryggð lántaka samtals

70.253

Óveðtryggð lántaka

31.12.2017	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Samnings- bundnir vextir	Bókfært virði
LBANK 3 10/18	EUR	19.10.2018	EUR 150 milljónir		Fastir 3,0%	18.724
LBANK FLOAT 06/19	SEK	10.06.2019	SEK 350 milljónir		STIBOR + 2,6%	4.421
LBANK FLOAT 06/19	NOK	11.06.2019	NOK 500 milljónir		NIBOR + 2,6%	6.329
LBANK 0.75 06/20	SEK	22.06.2020	SEK 300 milljónir		Fastir 0,75%	3.782
LBANK FLOAT 06/20	SEK	22.06.2020	SEK 700 milljónir		STIBOR + 1,0%	8.834
LBANK 1.375 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 750 milljónir		Fastir 1,375%	9.442
LBANK FLOAT 11/20	SEK	24.11.2020	SEK 250 milljónir		STIBOR + 1,5%	3.154
LBANK 1.625 03/21	EUR	15.03.2021	EUR 500 milljónir		Fastir 1,625%	62.516
LBANK 1.375 03/22	EUR	14.03.2022	EUR 300 milljónir		Fastir 1,375%	37.370
LBANK 1.000 05/23	EUR	30.05.2023	EUR 300 milljónir		Fastir 1,0%	36.913
Samtals EMTN útgáfa						191.485

Samtals EMTN útgáfa

191.485

31.12.2017	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Útistandandi höfuðstóll	Verðtryggt/ óverðtryggt	Bókfært virði
LBANK 180110	ISK	10.01.2018	220	Óverðtryggt	220
LBANK 180212	ISK	12.02.2018	2.720	Óverðtryggt	2.705
LBANK 180312	ISK	12.03.2018	2.700	Óverðtryggt	2.674
LBANK 180410	ISK	10.04.2018	1.440	Óverðtryggt	1.420
LBANK 180510	ISK	10.05.2018	420	Óverðtryggt	414

Víxlaútgáfa samtals

7.433

31.12.2017	Bókfært virði
Önnur óveðtryggð lántaka	12.703
Samtals önnur óveðtryggð lántaka	12.703

Óveðtryggð lántaka samtals

211.621

Lántaka samtals 31.12.2017

281.874

30. Skatteign og skattskuld

Bókfærð frestuð skatteign (skattskuld) tengist eftirfarandi liðum:

	30.9.2018			31.12.2017		
	Eignir	Skuldir	Nettó	Eignir	Skuldir	Nettó
Rekstrarfjármunir	-	(173)	(173)	-	(210)	(210)
Óefnislegar eignir	-	(298)	(298)	-	(285)	(285)
Aðrar eignir	-	(13)	(13)	-	(6)	(6)
Frestaður gengismunur	287	-	287	174	-	174
Aðrir liðir	101	-	101	106	-	106
Yfirfæranlegt skattalegt tap	184	-	184	181	-	181
	572	(484)	88	461	(501)	(40)
Jöfnun skatteignar á móti skattskuld	(484)	484	-	(461)	461	-
Samtals skatteign (skattskuld)	88	0	88	0	(40)	(40)

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

30. Skatteign og skattskuld (framhald)

Breytingar á tímabundnum mismun á árinu voru eftirfarandi:

30.9.2018	Staða 1.1	Áhrif innleiðingar IFRS 9 og IFRS 15	Bókfært í rekstrarreikningi		Staða 30.9
			(Gjöld) tekjur	Breytingar frá fyrra ári	
Rekstrarfjármunir	(210)	-	37	-	(173)
Óefnislegar eignir	(285)	-	(13)	-	(298)
Aðrar eignir	(6)	-	(7)	-	(13)
Frestaður gengismunur	174	-	113	-	287
Aðrir liðir	106	258	(263)	-	101
Yfirfæranlegt skattalegt tap	181	-	3	-	184
Samtals	(40)	258	(130)	0	88

31.12.2017	Staða 1.1	(Gjöld) tekjur	Bókfært í rekstrarreikningi		Staða 31.12
			Breytingar frá fyrra ári		
Rekstrarfjármunir	(177)	(33)	-		(210)
Óefnislegar eignir	(181)	(104)	-		(285)
Aðrar eignir	(13)	7	-		(6)
Frestaður gengismunur	32	142	-		174
Aðrir liðir	43	63	-		106
Yfirfæranlegt skattalegt tap	211	(30)	-		181
Samtals	(85)	45	0		(40)

31. Aðrar skuldir

	30.9.2018	31.12.2017
Óuppgerð verðbréfavíðskipti	4.680	6.106
Fjármagnstekjuskattur	2.649	2.490
Víðskiptaskuldir	3.486	641
Ógreitt iðgjald í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	340	318
Skattur á heildarskuldir lánastofnana	6.162	3.253
Tekjuskattur til greiðslu	5.608	6.789
Hlutdeild minnihluta - sjóðir	740	2.326
Ýmsar skuldir	4.189	4.394
Samtals	27.854	26.317

Óuppgerð verðbréfavíðskipti voru gerð upp innan þriggja daga frá reikningsskiladegi.

32. Víkjandi lán

30.9.2018	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Eftirstöðvar höfuðstóls í mynt	Samnings- bundnir vextir % (grunnvextir + álag)	Bókfært virði
Víkjandi lán	JPY	01.12.2023	JPY 41,2 milljónir	LIBOR + 5%	40
Víkjandi lán	CHF	01.12.2023	CHF 0,3 milljónir	LIBOR + 5%	32
Víkjandi lán	EUR	06.09.2028	EUR 100,0 milljónir	Fastir 3,125%	12.803
Samtals víkjandi lán					12.875

31.12.2017	Gjaldmiðill	Gjalddagi	Eftirstöðvar höfuðstóls í mynt	Samnings- bundnir vextir % (grunnvextir+ álag)	Bókfært virði
Víkjandi lán	JPY	01.12.2023	JPY 47,1 milljónir	LIBOR + 5%	43
Víkjandi lán	CHF	01.12.2023	CHF 0,3 milljónir	LIBOR + 5%	34
Samtals víkjandi lán					77

Þann 30. ágúst 2018 lauk bankinn við útgáfu á sínum fyrstu víkjandi skuldabréfum þáttar 2, að fjárhæð 100 milljónir evra. Skuldabréfin eru á gjalddaga í september 2028 með innköllunarheimild í september 2023. Bréfin bera fasta 3,125% vexti og voru seld á kjörum sem jafngilda 285 punkta álagi ofan á miðgildi vaxtatilboða á markaði fyrir vaxtaskiptasamninga í evrum. Þau eru gefin út undir 2.000 milljóna evru EMTN-skuldabréfaútgáfuramma bankans og eru skráð í írsku kauphöllina. Víkjandi skuldabréfin hafa hlotið lánshæfiseinkunnina BBB- hjá alþjóðlega lánshæfismatsfyrirtækinu S&P Global Ratings.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

33. Eigið fé

Hlutfé

Þann 30. september 2018 nam útgefið hlutfé í bankanum í heild 24 milljörðum hluta en útistandandi hlutfé 23,6 milljörðum hluta, að nafnvirði 1 króna á hlut. Hverjum hlut fylgir eitt atkvæði á hluthafafundum bankans. Greitt hefur verið fyrir alla hluti að fullu.

Á aðalfundi bankans vegna rekstrarársins 2017, sem haldinn var þann 21. mars 2018, var samþykkt tillaga bankaráðs um að veita bankanum heimild til kaupa á eigin hlutum allt að 10% að nafnvirði hlutfjár í samræmi við 55. gr. laga um hlutfélög nr. 2/1995. Verð hvers hlutar ákvarðast af innra virði á hlutum bankans samkvæmt nýjustu niðurstöðum efnahags- og rekstrarreiknings hans sem birtar eru áður en endurkaupin fara fram. Heimildin gildir fram að næsta aðalfundi 2019 og ráðstöfun eigin hluta samkvæmt þessari heimild er háð samþykki hluthafafundar.

Yfirverð

Yfirverð er munurinn á greiðslum í krónum sem bankinn fékk við útgáfu á hlutfé og nafnverðs útgefinna hluta, að fráðregnum beinum kostnaði við útgáfu nýrra hluta.

Lögbundinn varasjóður

Lögbundinn varasjóður er stofnaður í samræmi við lög um hlutfélög nr. 2/1995 sem kveða á um að ráðstafa eigi hagnaði í lögbundinn varasjóð uns hann nemur fjórðungi af hlutfé í bankanum.

Óráðstafað eigið fé

Lög um ársreikninga nr. 3/2006 með áorðnum breytingum kveða m.a. á um að óráðstöfuðu eigin fé sé skipt í tvennt: bundið og óbundið óráðstafað eigið fé. Óbundið óráðstafað eigið fé samanstendur af óúthlutaðum hagnaði og tapi sem hefur safnast upp hjá samstæðunni frá því að bankinn var stofnaður, að fráðregnum framlögum í lögbundinn varasjóð og bundnu óráðstöfuðu eigin fé. Bundið óráðstafað eigið fé skiptist í tvennt:

1. Bundið óráðstafað eigið fé er vegna hlutdeildar í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram mótttekinn arð. Ef hlutdeild í afkomu dóttur- og/eða hlutdeildarféлага er umfram mótttekinn arð færir samstæðan mismuninn á bundinn reikning. Bundni reikningurinn skal, eftir því sem við á, leystur upp með færslu á óbundið óráðstafað eigið fé ef eignarhluturinn er seldur eða hann afskrifaður.

2. Bundið óráðstafað eigið fé vegna gangvirðisbreytinga fjáreigna sem tilgreindar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Samstæðan færir gangvirðisbreytingar vegna fjáreigna tilgreindra á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, af óbundnu óráðstöfuðu eigin fé á bundinn reikning meðal eigin fjár. Fjárhæðir sem færðar hafa verið á bundna reikninginn eru færðar til baka á óráðstafað eigið fé við sölu fjáreignarinnar.

Arður

Á aðalfundi bankans vegna rekstrarársins 2017, sem haldinn var þann 21. mars 2018, var samþykkt tillaga bankaráðs um að greiða arð til hluthafa að fjárhæð 15.366 milljónir króna eða sem nemur 0,65 krónu á hlut. Arðurinn var greiddur til hluthafa þann 28. mars 2018. Jafnframt samþykktu hluthafar á aðalfundinum tillögu bankaráðs um greiðslu sérstaks arðs að fjárhæð 9.456 milljónir króna eða sem samsvarar 0,40 krónu á hlut. Sérstaki arðurinn kom til greiðslu 19. september 2018. Hluthafar sem eiga rétt til arðgreiðslna eru þeir hluthafar sem skráðir eru sem hluthafar í hlutaskrá Landsbankans þann 21. mars 2018, nema bankanum berist tilkynning um að arður hafi verið framseldur með framsali hlutabréfs.

Takmarkanir á arðgreiðslum

Samkvæmt lögum um hlutfélög nr. 2/1995 má einungis úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrri árum og frjálsum sjóðum eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað og það fé sem samkvæmt lögum eða félagssamþykktum skal lagt í varasjóð eða til annarra þarfa. Jafnframt kveða breytingar á lögum um ársreikninga nr. 3/2006 frá því í júní 2016 á um að einungis sé heimilt að úthluta arði af óbundnum óráðstöfuðum hagnaði.

Þar að auki er Fjármálaeftirlitinu heimilt skv. lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 að setja hlutfallslegar skorður við arðgreiðslur bankans ef eiginfjárlutfall bankans fellur niður fyrir heildareiginfjákröfu að meðtöldum eiginfjárauðum, sjá skýringu 39 Eiginfjákröfur.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

Aðrar skýringar

34. Hagnaður á hlut

	2018	2017	2018	2017
Hagnaður tímabilsins	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Hagnaður tímabilsins sem tilheyrir hluthöfum bankans	3.780	4.188	15.393	16.841

Þynntur hagnaður á hlut er reiknaður með því að leiðrétta veginn meðalfjölda almennra hluta fyrir umbreytingu allra mögulegra þynnanlegra almennra hluta.

	2018	2017	2018	2017
Fjöldi hluta	1.7-30.9	1.7-30.9	1.1-30.9	1.1-30.9
Fjöldi útistandandi hluta í byrjun tímabils	24.000	24.000	24.000	24.000
Meðalfjöldi eigin hluta	(360)	(361)	(360)	(360)
Veginn meðalfjöldi útistandandi hluta	23.640	23.639	23.640	23.640
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	0,16	0,18	0,65	0,71

Grunnhagnaður og þynntur hagnaður bankans á hlut er sá sami þar sem bankinn hefur ekki gefið út valréttarsamninga, tryggða kauprétti, breytanleg skuldabréf eða aðra mögulega gerninga sem þynna hagnað á hlut.

35. Málaferli

Mikilvæg dómsmál gegn Landsbankanum og dótturfélögum

Öðru hverju koma upp málaferli gegn bankanum og dótturfélögum hans sem tengjast venjubundnum viðskiptum og starfsháttum bankans eða samstæðunnar, eftir því sem við á. Sum þessara mála eru mikilvæg í þeim skilningi að stjórnendur telja að þau geti haft veruleg áhrif á þær fjárhæðir sem birtar eru í ársreikningi samstæðunnar og séu ekki sambærileg öðrum málum sem þegar hefur verið leyst úr.

Í september 2018 höfðaði Lífeyrissjóður bankamanna mál gegn bankanum, Seðlabanka Íslands, íslenska ríkinu og tilteknum fyrirtækjum og samtökum. Lífeyrissjóðurinn krefst þess að samkomulagi sjóðsins og stefndu frá árinu 1997 verði breytt þannig að kveðið verði á um það í samkomulaginu, í fyrsta lagi, að stefndu greiði sjóðnum samtals um 5.600 milljónir króna, þar af greiði Landsbankinn um 4.100 milljónir króna, og, í öðru lagi, að stefndu beri ábyrgð á skuldbindingum Hlutfallsdeildar sjóðsins umfram eignir á hverjum tíma. Landsbankinn hefur hafnað kröfum sjóðsins.

Önnur dómsmál

Í desember 2014 seldi bankinn Arion banka hf. alla eignarhluti sína í Valitor Holding hf. (Valitor), móðurfélagi Valitor hf. Í kaupsamningnum er kveðið á um að bankinn muni halda Arion banka hf. skaðlausum, í réttu hlutfalli við hinn selda eignarhlut, vegna tiltekinna mála sem varða Valitor og eiga rætur sínar að rekja til atvika sem áttu sér stað fyrir afhendingu hins selda, þ. á m. vegna skaðabóta sem Valitor kann að vera gert að greiða vegna meints tjóns vegna riftunar Valitor á söluaðilasmunni. Mál vegna þessa hefur verið höfðað fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur.

Þann 8. mars 2018 komst Hæstiréttur að þeirri niðurstöðu í máli nr. 159/2017 að viðskiptabanka, öðrum en Landsbankanum, hefði verið óheimilt að krefjast dráttarvaxta af tveimur fasteignaveðlánum sem voru í vanskilum á því tímabili sem einstaklingur hafði verið í greiðsluskjóli samkvæmt lögum nr. 101/2010 um greiðsluðlögum einstaklinga. Landsbankinn er að meta möguleg áhrif dómsins á bankann.

Málaferli vegna sölu Landsbankans á eignarhlut í Borgun hf.

Í janúar 2017 höfðaði Landsbankinn mál fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur gegn BPS ehf., Eignarhaldsfélaginu Borgun slf., Borgun hf. (Borgun) og þáverandi forstjóra Borgunar. Bankinn telur að við sölu á 31,2% hlut bankans í Borgun árið 2014 hafi stefndu búið yfir upplýsingum um hlut Borgunar í Visa Europe Ltd. sem þeir létu bankanum ekki í té. Í málinu krefst bankinn viðurkenningar á skaðabótaskyldu stefndu vegna tjóns sem bankinn varð fyrir af þessum sökum. Stefndu kröfðust frávísunar málsins en þeim kröfum var hafnað með úrskurði héraðsdóms í júní 2017. Sá úrskurður var ekki kæránlegur og hafa stefndu skilað greinargerðum um efnisvarnir sínar gegn málatilbúnaði bankans. Þann 10. september 2018 kvað Héraðsdómur Reykjavíkur upp úrskurð um dómkvaðningu matsmanna til þess að leggja mat á tiltekin atriði varðandi ársreikning Borgunar. Stefndu hafa kært úrskurðinn til Landsréttar.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

36. Hlutdeild í dótturfélögum

Upplýsingar um helstu dótturfélög sem voru beint eða óbeint í eigu samstæðunnar þann 30. september 2018 má finna í töflunni hér fyrir neðan, þ.m.t. þau dótturfélög sem eru einna veigamest í starfsemi samstæðunnar.

Helstu dótturfélög 30. september 2018

Fyrirtæki	Eignarhald	Starfsemi
Eignarhaldsfélag Landsbankans ehf. (Ísland)	100%	Eignarhaldsfélag
Landsbréf hf. (Ísland)	100%	Rekstrarfélag verðbréfasjóða
Hömlur ehf. (Ísland)*	100%	Eignarhaldsfélag

*Hömlur ehf. er móðurfélag nokkurra dótturfélaga, sem hafa hvorki saman né hvert fyrir sig marktæk áhrif á starfsemi samstæðunnar.

Ekki hvíla á samstæðunni neinar hömlur sem takmarka aðgang að eða notkun á eignum og til að gera upp skuldir aðrar en þær sem eftirlitsaðilar kveða á um. Samstæðan átti ekki neina verulega hlutdeild í minnihluta þann 30. september 2018.

37. Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila

Viðskipti við íslenska ríkið og ríkistengd fyrirtæki

Vörur og þjónusta samstæðunnar eru boðnar íslenska ríkinu og ríkistengdum fyrirtækjum í samkeppni við aðra og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Með sama hætti kaupa bankinn og önnur fyrirtæki samstæðunnar vörur og þjónustu frá ríkistengdum fyrirtækjum á markaðsverði og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Tegund og fjárhæð útstandandi krafna á opinbera aðila koma fram í skýringu 42, undir Opinberir aðilar.

Í mars 2016 tók ríkissjóður yfir Íslandsbanka hf. Í kjölfar yfirtökunnar var gerð sátt við Samkeppniseftirlitið þess efnis að báðir bankarnir myndu starfa áfram sem sjálfstæðir samkeppnisaðilar á fjármálamarkaði. Yfirtakan telst til samruna skv. íslenskum samkeppnislögum, enda fer ríkissjóður með yfirlit yfir báðum bönkunum frá þeim tíma sem yfirtakan átti sér stað. Bankinn á hefðbundin bankaviðskipti við Íslandsbanka og gilda um þau almennir viðurkenndir viðskiptaskilmálar. Tegund og fjárhæð útstandandi krafna á lánastofnanir, þ.m.t. Íslandsbanka, koma fram í skýringu 42, undir Lánastofnanir.

Viðskipti við aðra tengda aðila

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir útlána til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og útlán til hlutdeildarfélaga:

	2018		2017	
	Staða 30. september	Hæsta staða	Staða í árslok	Hæsta staða
Útlán í milljónum króna				
Lykilstjórnendur	226	245	227	245
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	139	154	71	182
Hlutdeildarfélög	16.344	16.622	15.382	21.189
Annað	24	26	26	125
Samtals	16.733	17.047	15.706	21.741

Engin sérstök virðisrýrnun var færð á tímabilinu í áhættustigi 3 vegna þessara lána.

Engin fjárhagsleg veð eða loforð hafa verið gefin út eða innlest vegna þessara viðskipta á tímabilinu sem reikningsskilin ná til. Engar fjárhagslegar ábyrgðir vegna hlutdeildarfélags voru gefnar út á tímabilinu. Það eru engir leigusamningar milli tengdra aðila á tímabilinu.

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir innlána frá lykilstjórnendum, aðilum þeim tengdum og innlán til hlutdeildarfélaga:

	2018		2017	
	Staða 30. september	Hæsta staða	Staða í árslok	Hæsta staða
Innlán í milljónum króna				
Lykilstjórnendur	119	189	118	140
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	32	135	30	86
Hlutdeildarfélög	2.433	15.907	3.718	16.885
Annað	348	7.727	211	3.406
Samtals	2.932	23.958	4.077	20.517

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

37. Tengdir aðilar (framhald)

Viðskipti við aðra tengda aðila (framhald)

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir ábyrgða til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og ábyrgðir til hlutdeildarfélag:

	Staða 30. september 2018	Staða í árslok 2017
Ábyrgðir í milljónum króna		
Lykilstjórnendur	-	-
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	-	-
Hlutdeildarfélag	422	578
Samtals	422	578

Öll framangreind viðskipti fóru fram eins og venjubundin viðskipti. Um þau giltu sömu skilmálar, þ.m.t. um vexti og tryggingar, eins og um sambærileg viðskipti við þriðja aðila.

38. Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir sem gefa tilefni til leiðréttinga eða frekari upplýsingagjafar í samstæðuárshlutareikningnum fyrir tímabilið 1. janúar til 30. september 2018 hafa komið upp eftir reikningsskiladag þessa samstæðuárshlutareiknings.

Eiginfjárstýring

39. Eiginfjárröfur

Stefnumörkun og ferlum samstæðunnar í tengslum við eiginfjárstýringu er ætlað að tryggja að samstæðan hafi nægt eigið fé til að mæta áhættum í starfsemi sinni á samstæðugrunni. Eiginfjárstýringarferli samstæðunnar samanstendur af fjórum tengdum þáttum: mati á eiginfjárbörf, áhættuvilja/eiginfjármarkmiðum, áætlanagerð um eiginfjárbörf og skýrslugjöf/eftirliti. Samstæðan fer reglulega yfir og metur áhættusnið helstu starfsþátta á samstæðugrunni, sem og helstu áhættuflokka. Áhættuviljinn lýsir þeirri áhættu sem samstæðan er reiðubúin til að taka á sig til að ná viðskiptalegum markmiðum sínum.

Reglur um eiginfjárröfur eru annars vegar settar í íslenskum lögum og reglum og hins vegar af Fjármálaeftirlitinu (FME). Grunnurinn að skilgreiningunni á eiginfjárbörf er tilskipun Evrópusambandsins um eiginfjárbörf (CRD IV og CRR) sem innleiðir eiginfjárræglur Basel III. Lágmarkskrafa um eiginfjárlutfall undir stoð I er 8% af áhættugrunn fyrir útlánaáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Bankinn metur árlega eiginfjárbörf sína út frá innra matsferli fyrir eiginfjárbörf (e. ICAAP) undir stoð II-R. Niðurstöður ICAAP eru yfirfarnar af FME í sérstöku könnunar- og matsferli (e. SREP). FME ákvarðar lágmarkskröfu um eiginfjárröfur samstæðunnar sem samtölu eiginfjárröfu undir stoð I og stoð II-R.

Til viðbótar við lágmarkskröfu um eiginfjárröfur ber bankanum lögum samkvæmt að viðhalda tilteknum eiginfjárröfum sem ákvarðaðir eru af FME, eftir atvikum að fengnum tilmælum frá Fjármálastöðugleikaráði. Fjármálastöðugleikaráð hefur skilgreint Landsbankann sem kerfislega mikilvægt fjármálafyrirtæki á Íslandi.

Nýjustu eiginfjárröfur FME til samstæðunnar eru sem hér segir (hlutfall af áhættugrunni):

30.9.2018	CET1	Tier 1	Alls
Stoð I	4,5%	6,0%	8,0%
Stoð II-R	2,3%	3,0%	4,0%
Lágmarkskrafa undir stoð I og stoð II-R	6,8%	9,0%	12,0%
Eiginfjárrauki vegna kerfisáhættu	2,85%	2,85%	2,85%
Eiginfjárrauki fyrir kerfislega mikilvæg fjármálafyrirtæki	2,00%	2,00%	2,00%
Sveiflujöfnunarauki	1,19%	1,19%	1,19%
Verndunarauki	2,50%	2,50%	2,50%
Samanlögð krafa um eiginfjárrauka undir stoð II-G	8,54%	8,54%	8,54%
Heildarkrafa um eiginfjárröfur	15,3%	17,5%	20,5%

- Samanlagðri kröfu um eiginfjárrauka skal mæta að fullu með almennu eigin fé þáttar 1 (CET1).
- Eigið fé þáttar 1 (Tier 1) er samtala almenns eiginfjárbáttar 1 (CET1) og viðbótar eiginfjárbáttar 1 (AT1).
- Eiginfjárröfur alls er samtala eiginfjárbáttar 1 (Tier 1) og eiginfjárbáttar 2 (Tier 2).

Þann 15. maí 2018 tilkynnti FME ákvörðun sína, eftir tilmæli frá Fjármálastöðugleikaráði, að hækka sveiflujöfnunaraukann á innlendar áhættuskuldbindingar um 0,50 prósentustig, úr 1,25% í 1,75%. Hækkunin tekur gildi 15. maí 2019.

Eiginfjárröfur FME til samstæðunnar þann 30.9.2018 voru ákvarðaðar af FME í hinu árlega ICAAP/SREP ferli og voru tilkynntar bankanum þann 27. september 2018.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

40. Eiginfjárgrunnur, áhættugrunnur og eiginfjárlutföll

Eftirfarandi tafla sýnir eiginfjárgrunn, áhættugrunn og eiginfjárlutföll samstæðunnar. Útreikningarnir eru í samræmi við ákvæði X. kafla laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki. Samstæðan beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á áhættugrunni vegna útlánaáhættu og markaðsáhættu en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) vegna rekstraráhættu.

Eiginfjárgrunnur	30.9.2018	31.12.2017
Hlutfé	23.640	23.640
Yfirverðsreikningur hlutfjár	120.764	120.764
Varasjóðir	13.128	12.902
Óráðstafað eigið fé	78.360	88.751
Eigið fé sem tilheyrir hluthöfum bankans	235.892	246.057
Óefnislegar eignir	(2.719)	(3.044)
Skatteign	(88)	-
Almennt eigið fé þáttar 1	233.085	243.013
Hlutdeild minnihluta	-	-
Eigið fé þáttar 1	233.085	243.013
Víkjandi lán	12.875	77
Almenn leiðrétting vegna útlánaáhættu	-	4.037
Eigið fé þáttar 2	12.875	4.114
Eiginfjárgrunnur	245.960	247.127
Áhættugrunnur		
Útlánaáhætta	876.918	809.492
Markaðsáhætta	17.711	17.664
Rekstraráhætta*	96.962	96.962
Áhættugrunnur samtals	991.591	924.118
Hlutfall almenns eiginfjárbáttar 1	23,5%	26,3%
Eiginfjárlutfall þáttar 1	23,5%	26,3%
Eiginfjárlutfall alls	24,8%	26,7%

*Fjárhæðimar eru uppfærðar árlega

41. Vogunarhlutfall

Eftirfarandi tafla sýnir vogunarhlutfall samstæðunnar fyrir 30. september 2018 og 31. desember 2017. Viðmið um vogunarhlutfall samstæðunnar eru byggð á tilskipun Evrópusambandsins um eiginfjákröfur (CRD IV og CRR) sem innleiðir Basel III staðalinn. Lágmarkskrafa vogunarhlutfalls samkvæmt 30. gr. a. laga um fjármálafyrirtæki, nr. 161/2002 er 3,0%.

Vogunarhlutfall	30.9.2018	31.12.2017
- Liðir innan efnahags (afleiður undanskildar)	1.316.115	1.190.965
- Afleiðusamingar	1.090	1.905
- Framtíðaráhætta afleiðna	1.628	1.568
- Liðir utan efnahags	146.225	141.482
- Lögbundnir frádráttarliðir eiginfjárbáttar 1	(2.807)	(3.044)
Heildaráhættuskuldbindingar	1.462.251	1.332.876
Eigið fé þáttar 1	233.085	243.013
Vogunarhlutfall	15,9%	18,2%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

42. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum

Eftirfarandi töflur sýna hámarksútlánaáhattu samstæðunnar 30. september 2018 og 31. desember 2017. Staða eigna í efnahagsreikningi er byggð á bókfærðri stöðu í uppgjöri samstæðunnar. Stöður utan efnahagsreiknings í töflunum hér eru hámarksgreiðslur sem samstæðan gæti þurft að inna af hendi vegna ábyrgða, lánaskuldbindinga og óáðreginna yfirdráttar- og kreditkortaheimilda.

Samstæðan notar ISAT 08 við flokkun fyrirtækja.

	Fyrirtæki													
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Byggingar- starfsemi	Fasteigna- félög	Eignarhalds- félög	Verslun	Þjónusta	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Lönaður	Land- búnaður	Annað	Bókfært virði
30. september 2018														
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	61.155	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	61.155
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	3.834	74.596	-	-	-	9.313	68	-	-	-	-	-	938	88.749
Afleiðusamningar	809	-	-	-	35	37	136	9	-	-	-	-	64	1.090
Útlán og kröfur á lánastofnanir	84.513	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84.513
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	-	4.330	395.340	148.732	82.676	145.341	27.229	64.041	108.585	31.334	22.657	7.739	1	1.038.005
Aðrar fjáreignir	1.699	-	87	-	12	294	26	3	1.945	1	83	-	0	4.150
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	90.855	140.081	395.427	148.732	82.723	154.985	27.459	64.053	110.530	31.335	22.740	7.739	1.003	1.277.662
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	4.508	3.484	31.724	9.873	58.857	24.132	1.963	19.350	20.078	4.861	23.367	1.957	6	204.160
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	994	-	812	957	3.684	1.025	8	2.773	4.380	2.122	460	1	-	17.216
Óáðregnar lánsheimildir	-	-	75	5.971	51.962	21.580	1.567	11.606	7.855	1.545	19.358	1.051	-	122.570
Óáðregnar yfirdráttar-/kreditkortaheimildir	3.514	3.484	30.837	2.945	3.211	1.527	388	4.971	7.843	1.194	3.549	905	6	64.374
Hámarks útlánaáhætta	95.363	143.565	427.151	158.605	141.580	179.117	29.422	83.403	130.608	36.196	46.107	9.696	1.009	1.481.822
Hlutfall af hámarks útlánaáhattu	6,4%	9,7%	28,8%	10,7%	9,6%	12,1%	2,0%	5,6%	8,8%	2,4%	3,1%	0,7%	0,1%	100%

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

42. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum (framhald)

	Fyrirtæki													
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Byggingar- starfsemi	Fasteigna- félög	Eignarhalds- félög	Verslun	Þjónusta	Upplýsinga- tækni og fjarskipti	Lönaður	Land- búnaður	Annað	Bókfært virði
31. desember 2017														
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	55.192	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55.192
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	2.149	104.314	-	-	-	9.352	70	-	-	-	-	-	1.425	117.310
Afleiðusamningar	1.744	-	-	-	-	1	145	11	2	-	-	-	2	1.905
Útlán og kröfur á lánaðstofnanir	44.866	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.866
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	-	11.243	356.940	114.355	80.067	123.483	25.943	52.363	103.706	31.624	17.185	8.726	1	925.636
Aðrar fjáreignir	2.762	32	80	18	738	4	35	2	1.613	1	168	-	4	5.457
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	51.521	170.781	357.020	114.373	80.805	132.840	26.193	52.376	105.321	31.625	17.353	8.726	1.432	1.150.366
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	4.913	20.539	31.821	11.123	51.826	22.690	2.609	19.999	26.105	4.707	7.845	979	12	205.168
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	1.267	-	805	767	3.547	549	54	2.624	3.682	2.139	449	-	1	15.884
Óáðregnar lánsheimildir	-	13.174	1	7.246	45.176	20.454	2.255	11.349	12.032	1.423	5.209	204	-	118.523
Óáðregnar yfirdráttar-/kreditkortaheimildir	3.646	7.365	31.015	3.110	3.103	1.687	300	6.026	10.391	1.145	2.187	775	11	70.761
Hámarks útlánaáhætta	56.434	191.320	388.841	125.496	132.631	155.530	28.802	72.375	131.426	36.332	25.198	9.705	1.444	1.355.534
Hlutfall af hámarksútlánaáættu	4,2%	14,1%	28,7%	9,3%	9,8%	11,5%	2,1%	5,3%	9,7%	2,7%	1,9%	0,7%	0,1%	100%

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

43. Tryggingar og veðhlutföll

Veðhlutfallið sýnir bókfært brúttóvirði útlána sem hlutfall af heildarverðmæti trygginga. Veðhlutfall er einn af lykiláhættumatsþáttum þegar verið er að meta lánveitingar einstakra viðskiptamanna. Áhættan á vanefndum viðskiptamanns er í forgrunni við útlánaákvæðanir og líkurnar á því að lánveitandi taki á sig tap við nauðungarsölu aukast á sama tíma og virði trygginga lækkar. Hátt veðhlutfall gefur til kynna minna svigrúm til áhættuvarna gegn verðlækkunum trygginga eða gegn hækkunum útlána ef endurgreiðslur eru ekki inntar af hendi og vöxtum bætt við útistandandi höfuðstól.

	Veðhlutfall - Tryggt að fullu					Veðhlutfall- Tryggt að hluta		Án trygginga	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	0% - 25%	25% - 50%	50% - 75%	75% - 100%	Samtals	>100%	Virði trygginga*			
30. september 2018										
Lánastofnanir	-	-	-	-	0	-	-	84.514	(1)	84.513
Opinberir aðilar	17	66	107	58	248	34	19	4.184	(136)	4.330
Einstaklingar	28.615	86.729	210.887	35.666	361.897	5.349	3.426	30.772	(2.678)	395.340
Íbúðalán	19.594	74.061	196.319	25.667	315.641	1.468	1.137	1.095	(1.025)	317.179
Annað	9.021	12.668	14.568	9.999	46.256	3.881	2.289	29.677	(1.653)	78.161
Fyrirtæki	21.615	114.101	245.235	138.906	519.857	98.558	71.684	32.731	(12.811)	638.335
Sjávarútvegur	1.192	21.787	90.895	25.298	139.172	9.555	6.494	458	(453)	148.732
Byggingarstarfsemi	1.823	7.488	17.489	31.553	58.353	24.990	18.123	1.232	(1.899)	82.676
Fasteignafélög	2.955	28.621	55.266	33.215	120.057	21.055	16.659	5.791	(1.562)	145.341
Eignarhaldsfélög	3.263	17.237	2.651	1.982	25.133	1.693	518	563	(160)	27.229
Verslun	1.766	10.468	34.005	11.510	57.749	4.757	2.910	2.345	(810)	64.041
Þjónusta	4.944	20.561	31.122	31.736	88.363	14.667	8.920	8.271	(2.716)	108.585
Upplýsingatækni og fjarskipti	3.940	562	1.201	125	5.828	17.053	16.510	8.638	(185)	31.334
Iðnaður	669	6.024	9.261	2.460	18.414	3.981	1.032	5.123	(4.861)	22.657
Landbúnaður	1.063	1.353	3.345	1.027	6.788	807	518	309	(165)	7.739
Annað	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Samtals	50.247	200.896	456.229	174.630	882.002	103.941	75.129	152.201	(15.626)	1.122.518
31. desember 2017										
Lánastofnanir	-	-	-	-	0	-	-	44.866	-	44.866
Opinberir aðilar	46	294	656	591	1.586	71	22	9.674	(102)	11.230
Einstaklingar	21.883	71.281	184.573	43.845	321.581	8.945	5.866	29.126	(2.978)	356.675
Íbúðalán	14.921	58.762	169.646	33.818	277.147	4.001	2.840	341	(824)	280.664
Annað	6.961	12.519	14.927	10.027	44.434	4.945	3.026	28.785	(2.154)	76.010
Fyrirtæki	24.590	83.836	197.706	139.143	445.275	92.959	58.284	32.608	(13.111)	557.732
Sjávarútvegur	6.758	23.013	72.599	9.794	112.163	1.586	1.235	1.069	(691)	114.127
Byggingarstarfsemi	2.139	6.867	16.400	33.407	58.812	21.681	14.127	1.640	(1.886)	80.247
Fasteignafélög	2.071	12.944	31.446	51.247	97.709	22.688	16.061	4.615	(1.503)	123.509
Eignarhaldsfélög	3.832	1.230	16.236	2.035	23.334	1.874	478	980	(236)	25.952
Verslun	941	8.927	18.815	15.338	44.021	5.005	3.024	4.012	(715)	52.324
Þjónusta	3.634	19.098	33.759	22.510	79.001	18.342	13.899	9.151	(2.675)	103.820
Upplýsingatækni og fjarskipti	3.825	606	434	201	5.067	17.679	8.371	9.552	(443)	31.856
Iðnaður	474	9.792	6.021	742	17.029	3.596	675	1.393	(4.839)	17.178
Landbúnaður	915	1.360	1.997	3.867	8.138	508	413	197	(123)	8.719
Annað	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Samtals	46.519	155.411	382.935	183.578	768.443	101.975	64.172	116.274	(16.190)	970.502

* Ef veðhlutfall er lægra en 100% er lán metið sem tryggt að fullu. Ef veðhlutfall er hærra en 100% er lán metið sem tryggt að hluta og tilsvandandi virði tryggingar er sýnt í töflunni.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

44. Tegundir trygginga

Eftirfarandi töflur sýna samsvörunina á milli tryggingavirðis og kröfuvirðis, þar sem virði sérhverrar tryggingar sem sett hefur verið samstæðunni að veði getur ekki verið hærra en bókfært brúttóvirði samsvarandi kröfu. Breytingar á tryggingavirði milli tímabila má rekja annað hvort til breytinga á virði undirliggjandi trygginga eða breytinga á bókfærðu brúttóvirði kröfunnar.

30. september 2018	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Opinberir aðilar	212	-	2	-	51	265
Einstaklingar	343.777	107	203	2.705	17.589	364.381
Íbúðalán	311.598	20	117	49	4.199	315.983
Annað	32.179	87	86	2.656	13.390	48.398
Fyrirtæki	316.663	98.315	3.371	79.249	93.783	591.381
Sjávarútvegur	9.389	96.609	129	27.035	12.504	145.666
Byggingarstarfsemi	69.142	57	1.303	21	5.952	76.475
Fasteignafélög	134.238	38	364	1.310	742	136.692
Eignarhaldsfélög	2.992	-	181	22.461	12	25.646
Verslun	24.551	8	219	12.201	23.662	60.641
Þjónusta	59.576	1.596	771	3.893	31.350	97.186
Upplýsingatækni og fjarskipti	1.363	-	16	10.963	9.997	22.339
Iðnaður	10.024	-	381	1.365	7.675	19.445
Landbúnaður	5.388	7	7	-	1.889	7.291
Annað	-	-	-	-	-	-
Samtals	660.652	98.422	3.576	81.954	111.423	956.027
31. desember 2017	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Opinberir aðilar	1.218	-	41	-	348	1.608
Einstaklingar	307.811	87	118	2.852	15.773	326.641
Íbúðalán	275.785	13	35	80	3.396	279.310
Annað	32.025	74	83	2.772	12.377	47.331
Fyrirtæki	278.009	81.586	2.454	52.372	89.125	503.545
Sjávarútvegur	8.711	79.959	257	11.241	13.230	113.398
Byggingarstarfsemi	65.727	62	1.067	7	6.077	72.939
Fasteignafélög	110.733	25	339	1.876	797	113.770
Eignarhaldsfélög	1.600	-	20	22.181	11	23.812
Verslun	19.482	1	156	3.584	23.823	47.046
Þjónusta	57.416	1.486	261	3.906	29.831	92.900
Upplýsingatækni og fjarskipti	517	-	31	8.431	4.459	13.438
Iðnaður	7.866	46	319	1.146	8.328	17.705
Landbúnaður	5.958	7	4	-	2.569	8.538
Annað	-	-	-	-	-	-
Samtals	587.038	81.673	2.614	55.224	105.246	831.795

*Aðrar tryggingar eru fjárkröfur, vörureikningar, lausafé, ökutæki, vélar, loftför og birgðir.

Skýringar við árschlutareikning samstæðunnar

45. Gæði útlána og krafna

Eftirfarandi töflur sýna gæði útlána og krafna í formi lánshæfiseinkunna.

	Bókfært virði brúttó				Engin einkunn	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	10-7	6-4	3-1	0			
30. september 2018							
Lánastofnanir	84.500	13	1	-	-	(1)	84.513
Opinberir aðilar	629	3.837	-	-	-	(136)	4.330
Einstaklingar	146.043	197.318	49.318	4.673	666	(2.678)	395.340
Íbúðalán	131.757	150.497	33.257	2.282	411	(1.025)	317.179
Annað	14.286	46.821	16.061	2.391	255	(1.653)	78.161
Fyrirtæki	52.148	505.010	68.719	24.421	848	(12.811)	638.335
Sjávarútvegur	7.197	133.004	7.222	1.513	249	(453)	148.732
Byggingarstarfsemi	929	62.610	18.819	1.988	229	(1.899)	82.676
Fasteignafélög	591	126.030	16.003	4.165	114	(1.562)	145.341
Eignarhaldsfélög	-	25.780	1.466	143	-	(160)	27.229
Verslun	25.768	34.220	3.307	1.556	-	(810)	64.041
Þjónusta	8.951	81.530	14.580	6.066	174	(2.716)	108.585
Upplýsingatækni og fjarskipti	189	25.878	5.352	100	-	(185)	31.334
Iðnaður	7.187	10.517	1.515	8.217	82	(4.861)	22.657
Landbúnaður	1.335	5.441	455	673	-	(165)	7.739
Annað	1	-	-	-	-	-	1
Bókfært virði	283.320	706.178	118.038	29.094	1.514	(15.626)	1.122.518
	Bókfært virði brúttó				Engin einkunn	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	10-7	6-4	3-1	0			
31. desember 2017							
Lánastofnanir	44.597	269	-	-	-	-	44.866
Opinberir aðilar	6.236	4.947	15	134	-	(102)	11.230
Einstaklingar	131.053	179.032	42.638	6.130	800	(2.978)	356.675
Íbúðalán	117.826	133.698	26.650	2.957	357	(824)	280.664
Annað	13.227	45.334	15.988	3.173	443	(2.154)	76.011
Fyrirtæki	34.143	449.295	61.019	25.903	481	(13.110)	557.731
Sjávarútvegur	5.741	96.367	10.791	1.919	-	(691)	114.127
Byggingarstarfsemi	337	67.305	12.272	2.219	-	(1.885)	80.248
Fasteignafélög	711	106.438	12.358	5.180	324	(1.503)	123.508
Eignarhaldsfélög	185	23.635	2.155	171	42	(236)	25.952
Verslun	10.360	38.286	2.754	1.638	-	(715)	52.323
Þjónusta	12.278	75.726	12.540	5.862	88	(2.675)	103.819
Upplýsingatækni og fjarskipti	393	26.370	5.442	93	-	(443)	31.855
Iðnaður	3.163	8.473	2.127	8.227	27	(4.839)	17.178
Landbúnaður	975	6.694	580	594	-	(123)	8.720
Annað	-	1	-	-	-	-	1
Samtals	216.029	633.543	103.672	32.167	1.281	(16.190)	970.502

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

46. Útlán og kröfur eftir stöðu vanskila

Eftirfarandi töflur sýna bókfært brúttóvirði útlána og krafna eftir vanskilastöðu.

	Bókfært virði brúttó							
	Dagar í vanskilum							
	Engin vanskil	1-5	6-30	31-60	61-90	yfir 90	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
30. september 2018								
Lánastofnanir	84.511	-	-	-	3	-	(1)	84.513
Opinberir aðilar	4.466	-	-	-	-	-	(136)	4.330
Einstaklingar	381.742	3.554	7.447	849	1.079	3.347	(2.678)	395.340
Íbúðalán	309.910	2	5.680	624	695	1.293	(1.025)	317.179
Annað	71.832	3.552	1.767	225	384	2.054	(1.653)	78.161
Fyrirtæki	620.386	7.180	8.107	1.982	4.637	8.854	(12.811)	638.335
Sjávarútvegur	148.352	199	124	42	241	227	(453)	148.732
Byggingarstarfsemi	80.397	530	2.340	5	13	1.290	(1.899)	82.676
Fasteignafélög	140.542	395	2.914	189	1.887	976	(1.562)	145.341
Eignarhaldsfélög	27.027	149	145	-	-	68	(160)	27.229
Verslun	62.646	573	296	89	296	951	(810)	64.041
Þjónusta	102.861	810	1.972	1.582	1.953	2.123	(2.716)	108.585
Upplýsingatækni og fjarskipti	31.309	32	8	71	10	89	(185)	31.334
Iðnaður	19.784	4.426	215	-	16	3.077	(4.861)	22.657
Landbúnaður	7.467	66	93	4	221	53	(165)	7.739
Annað	1	-	-	-	-	-	-	1
Samtals	1.091.105	10.734	15.554	2.831	5.719	12.201	(15.626)	1.122.518

	Bókfært virði brúttó							
	Dagar í vanskilum							
	Engin vanskil	1-5	6-30	31-60	61-90	yfir 90	Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
31. desember 2017								
Lánastofnanir	44.866	-	-	-	-	-	0	44.866
Opinberir aðilar	11.155	-	43	-	-	134	(102)	11.230
Einstaklingar	346.324	557	3.747	3.736	831	4.458	(2.978)	356.675
Íbúðalán	273.771	3	2.892	2.637	466	1.719	(824)	280.664
Annað	72.553	554	855	1.099	365	2.739	(2.154)	76.011
Fyrirtæki	545.319	5.926	4.415	2.880	1.869	10.431	(13.110)	557.731
Sjávarútvegur	113.181	81	148	133	7	1.268	(691)	114.127
Byggingarstarfsemi	80.066	78	333	130	92	1.434	(1.885)	80.248
Fasteignafélög	120.393	91	1.007	882	517	2.121	(1.503)	123.508
Eignarhaldsfélög	26.055	-	2	5	6	120	(236)	25.952
Verslun	51.090	86	593	103	482	684	(715)	52.323
Þjónusta	100.367	731	2.065	1.408	374	1.549	(2.675)	103.819
Upplýsingatækni og fjarskipti	31.710	464	70	7	19	28	(443)	31.855
Iðnaður	13.840	4.369	139	139	372	3.158	(4.839)	17.178
Landbúnaður	8.617	26	58	73	-	69	(123)	8.720
Annað	1	-	-	-	-	-	-	1
Samtals	947.664	6.483	8.205	6.616	2.700	15.023	(16.190)	970.502

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

47. Útlán og kröfur eftir flokkun í áhættustig

Eftirfarandi töflur sýna bæði bókfært brúttóvirði útlána og krafna og vænt útlánatap eftir atvinnugreinum og flokkun í áhættustig skv. IFRS 9 staðlinum.

	Bókfært virði brúttó	Áhættustig 1		Áhættustig 2		Áhættustig 3		Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
		Bókfært virði brúttó	12-mánaða vænt útlánatap	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma		
30. september 2018									
Lánastofnanir	84.514	84.510	(1)	4	0	-	-	(1)	84.513
Opinberir aðilar	4.466	1.481	(4)	2.985	(132)	-	-	(136)	4.330
Einstaklingar	398.018	343.163	(657)	50.182	(655)	4.673	(1.366)	(2.678)	395.340
Íbúðalán	318.204	280.830	(279)	35.092	(386)	2.282	(360)	(1.025)	317.179
Annað	79.814	62.333	(378)	15.090	(269)	2.391	(1.006)	(1.653)	78.161
Fyrirtæki	651.146	584.521	(1.810)	42.204	(534)	24.421	(10.467)	(12.811)	638.335
Sjávarútvegur	149.185	139.066	(134)	8.606	(45)	1.513	(274)	(453)	148.732
Byggingarstarfsemi	84.575	74.335	(669)	8.252	(109)	1.988	(1.121)	(1.899)	82.676
Fasteignafélög	146.903	134.492	(559)	8.246	(164)	4.165	(839)	(1.562)	145.341
Eignarhaldsfélög	27.389	27.241	(55)	5	-	143	(105)	(160)	27.229
Verslun	64.851	58.283	(76)	5.012	(43)	1.556	(691)	(810)	64.041
Þjónusta	111.301	96.179	(143)	9.056	(148)	6.066	(2.425)	(2.716)	108.585
Upplýsingatækni og fjarskipti	31.519	31.182	(123)	237	(2)	100	(60)	(185)	31.334
Iðnaður	27.518	18.070	(42)	1.231	(17)	8.217	(4.802)	(4.861)	22.657
Landbúnaður	7.904	5.672	(9)	1.559	(6)	673	(150)	(165)	7.739
Annað	1	1	-	-	-	-	-	-	1
Samtals	1.138.144	1.013.675	(2.472)	95.375	(1.321)	29.094	(11.833)	(15.626)	1.122.518

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

48. Virðisrýrnun útlána og krafna á lánastofnanir og viðskiptavinum og annarra fjáreigna

Eftirfarandi töflur sýna breytingar á virðisrýrnunarsjóði útlána og krafna á tímabilinu. Frekari skýringar á hugtökum er að finna í skýringu 61.

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Uppfærð staða 1. janúar 2018 - Lánastofnanir	(3)	-	-	(3)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	-	(1)	-	(1)
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út líftíma	4	(4)	-	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	(3)	-	-	(3)
Staða í lok tímabils - Lánastofnanir	(2)	(5)	0	(7)
-þar af fært á meðal skulda	(1)	(5)	-	(6)

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Uppfærð staða 1. janúar 2018 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.671)	(1.048)	(13.075)	(16.794)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(1.118)	(292)	(389)	(1.799)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	809	168	926	1.903
Flutt í áhættustig 1 - 12 mánaða vænt útlánatap	(176)	67	109	0
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út líftíma	479	(498)	19	0
Flutt í áhættustig 3 - Vænt útlánatap út líftíma	742	316	(1.058)	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	(764)	(52)	732	(84)
Framlag á móti afskrift	-	-	879	879
Staða í lok tímabils - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.699)	(1.339)	(11.857)	(15.895)
-þar af fært á meðal skulda	(228)	(18)	(24)	(270)

	1.1-30.9.2018				
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar	Einstaklingar	Fyrirtæki	Samtals
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(2)	-	(294)	(1.504)	(1.800)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	-	124	457	1.322	1.903
Breytingar vegna eigna í lánabók í upphafi tímabils	(2)	21	2	(108)	(87)
Afskrift	-	-	(717)	(556)	(1.273)
Framlag á móti afskrift	-	-	469	410	879
Innheimt áður afskrifað	-	-	439	244	683
Gengisbreytingar	-	-	-	204	204
Hrein virðisrýrnun útlána og krafna	(4)	145	356	12	509

49. Stórar áhættuskuldbindingar

Þann 30. september 2018 voru fimm hópar viðskiptamanna samstæðunnar skilgreindir sem stórar áhættuskuldbindingar samkvæmt gildandi reglum um stórar áhættuskuldbindingar fjármálafyrirtækja. Viðskiptavinir teljast til stórra áhættuskuldbindinga ef heildarskuldbindingar þeirra eða fjárhagslega- eða stjórnunarlega tengdra aðila eru umfram 10% af hæfu fjármagni samstæðunnar. Samkvæmt ofangreindum reglum má engin áhættuskuldbinding, eftir útlánamildun, vera stærri en 25% af hæfu fjármagni. Neðangreind tafla sýnir stórar áhættuskuldbindingar eftir útlánamildun.

	Fjöldi stórra áhætta	Stórar áhættur
30. september 2018		
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af hæfu fjármagni samstæðunnar	3	98.853
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 0-10% af hæfu fjármagni samstæðunnar	2	-
Samtals	5	98.853

Hlutfall af hæfu fjármagni 40%

31. desember 2017		
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 10-20% af hæfu fjármagni samstæðunnar	2	53.182
Stórar áhættuskuldbindingar á bilinu 0-10% af hæfu fjármagni samstæðunnar	1	-
Samtals	3	53.182

Hlutfall af hæfu fjármagni 22%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

50. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Ríkisskuldabréf og ríkisvixlar	30.9.2018	31.12.2017
AAA	27.067	35.475
AA- til AA+	26.511	13.961
A- til A+	14.707	43.789
BBB+ og lægra	756	496
	69.041	93.721
Skuldabréf fyrirtækja		
A- til A+	482	377
BBB- til BBB+	3.614	9.837
Óflokkað	11.793	11.274
	15.889	21.488
Eignavarin verðbréf		
BBB- til BBB+	3.819	2.101
	3.819	2.101
Samtals	88.749	117.310

51. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi tafla sýnir yfirlit yfir stöður fjáreigna og fjárskulda sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

30. september 2018

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjáreigna	Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning			Nettó fjáreignir innan jöfnunarsamninga	Fjáreignir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar				
Afleiður	1.090	-	1.090	(242)	(790)		58	-	1.090

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjárskulda	Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning			Nettó fjárskuldir innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjárskuldir	Fjáreignir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar				
Afleiður	(1.470)	-	(1.470)	(242)	616		(1.095)	-	(1.470)
Skortstöður	(3.290)	-	(3.290)	-	3.290		-	-	(3.290)
Samtals	(4.760)	0	(4.760)	(242)	3.906		(1.095)	0	(4.760)

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

51. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda (framhald)

31. desember 2017

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjáreigna	Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjáreignir innan jöfnunarsamninga	Fjáreignir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar			
Afleiður	1.905	-	1.905	(204)	(1.312)	389	-	1.905

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjárskulda	Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjárskuldir innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjárskuldir	Fjáreignir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar			
Afleiður	(940)	-	(940)	(204)	641	(504)	-	(940)
Skortstöður	(318)	-	(318)	-	318	-	-	(318)
Samtals	(1.258)	0	(1.258)	(204)	959	(504)	0	(1.258)

Lausafjánhætta

52. Stýring lausafjánhættu

Samstæðan fer eftir reglum Seðlabanka Íslands nr. 266/2017, um lausafjánhutfall lánastofnanna, sem tóku gildi 31. mars 2017 og komu í stað eldri reglna, nr. 1031/2014. Samstæðan fylgir einnig reglum nr. 1032/2014 um fjármögnunarhlutfall í erlendum gjaldmiðlum, auk þess að fylgja leiðbeinandi tilmælum Fjármálaeftirlitsins nr. 2/2010 um bestu framkvæmd lausafjástýringar hjá fjármálafyrirtækjum. Lausafjárreglur Seðlabankans nr. 266/2017 krefjast þess að heildarlausafjárþekja fyrir samstæðuna sé að lágmarki 100% og að lausafjárþekja fyrir erlendar myntir sé einnig að lágmarki 100%. Reglur um fjármögnunarhlutfall setja 100% lágmarksskorðu um stöðuga fjármögnunarþekju erlendra mynta. Samstæðan skilar mánaðarlegum skýrslum um lausafjástöðu og fjármögnunarhlutfall til Seðlabankans og Fjármálaeftirlitsins.

Meginmælikvarði lausafjánhættu til skamms tíma er lausafjárþekja sem mælir hlutfall hágæða lausafjáreigna af nettó heildarútlæði á næstu 30 dögum miðað við tiltekna álagsaðstæður. Hágæða lausafjáreignir samanstanda af handbæru reiðufé, innstæðum hjá Seðlabanka, eignum sem nota má í endurhverfum viðskiptum við Seðlabanka Íslands og erlend ríkisverðbréf með 0% áhættuvog. Vænt inn- og útlæði fyrir næstu 30 daga er fengið með því að vega þá eigna- og skuldaliði sem tiltekna eru við útreikning hlutfallsins með fyrirfram ákveðnum inn- og útlæðisvogum sem tilgreindar eru í lausafjárreglum nr. 266/2017. Lánastofnanir geta að hámarki gert ráð fyrir 75% af væntu innflæði lausafjár á móti væntu útlæði lausafjár. Þetta er gert til að koma í veg fyrir að lánastofnanir reiði sig um of á vænt innflæði á álagstímum. Töflurnar hér að neðan sýna útreikninga lausafjárþekju þann 30. september 2018 og 31. desember 2017:

Lausafjárþekja 30. september 2018	Samtals		Erlendar myntir	
	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið
1. stigs lausafjáreignir	95.707	95.707	55.338	55.338
Upplýsingaliðir	18.154	-	3.906	-
Heildarlausafjáreignir	113.861	95.707	59.244	55.338
Innlán	497.443	125.832	77.877	33.482
Lántaka	22.104	22.104	19.884	19.884
Annað útlæði	149.760	17.208	30.406	3.033
Heildarútlæði (0-30 daga)	669.307	165.144	128.167	56.399
Útlán og kröfur á lánastofnanir	97.829	83.178	84.324	83.137
Annað innflæði	42.274	19.709	10.588	5.524
Skorður við áætluðu innflæði	-	-	-	(46.362)
Heildarinnflæði (0-30 daga)	140.103	102.887	94.912	42.299
Lausafjárþekja		154%		392%

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

52. Stýring lausafjánhættu (framhald)

Lausafjárþekja 31. desember 2017	Samtals		Erlendar myntir	
	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið
1. stigs lausafjáreignir	110.036	110.036	51.112	51.112
2. stigs lausafjáreignir og upplýsingaliðir	24.333	-	10.273	-
Heildarlausafjáreignir	134.369	110.036	61.385	51.112
Innlán	451.942	115.437	47.910	18.427
Lántaka	220	220	-	-
Annað útflæði	140.357	17.181	32.796	3.523
Heildarútflæði (0-30 daga)	592.519	132.838	80.706	21.950
Útlán og kröfur á lánastofnanir	57.074	43.202	44.836	43.141
Annað innflæði	42.736	19.443	12.593	6.729
Skorður við áætluðu innflæði	-	-	-	(33.407)
Heildarinnflæði (0-30 daga)	99.810	62.645	57.429	16.463
Lausafjárþekja		157%		931%

Meðfylgjandi tafla sýnir samsetningu lausafjárforða bankans sem samsettur er af hágæða lausafjáreignum sem skilgreindar eru í lausafjárreglum nr. 266/2017 sem og af aðgengilegum útlánnum og kröfum á fjármálastofnanir:

Lausafjárforði 30. september 2018	Samtals	Erlendar myntir
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	28.303	1.760
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhæf hjá Seðlabanka Íslands	13.826	-
Erlend ríkisskuldabréf með 0% áhættuvog	53.578	53.578
Hágæða lausafjáreignir	95.707	55.338
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	97.829	84.324
Heildarlausafjárforði	193.536	139.662

Lausafjárforði 31. desember 2017	Samtals	Erlendar myntir
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	12.151	1.341
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhæf hjá Seðlabanka Íslands	48.114	-
Erlend ríkisskuldabréf með 0% áhættuvog	49.771	49.771
Hágæðalausafjáreignir	110.036	51.112
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	57.074	44.836
Heildarlausafjárforði	167.110	95.948

Annar meginmælikvarði lausafjánhættu, þar sem horft er til allt að 12 mánaða, er fjármögnunarþekja. Neðangreind tafla sýnir fjármögnunarþekju í erlendum myntum og fjármögnunarþekju samtals 30. september 2018 og 31. desember 2017:

	30.9.2018	31.12.2017
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	168%	179%
Fjármögnunarþekja samtals	120%	124%

53. Veðsettar eignir

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun veðsettra og óveðsettra eigna samstæðunnar 30. september 2018 og 31. desember 2017.

30. september 2018	Veðsett á móti		Óveðsettar eignir	Samtals
	Sértryggðum skuldabréfum	Annað*		
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	796	5.983	54.376	61.155
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	5.804	82.945	88.749
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	27.766	27.766
Afleiðusamningar	-	-	1.090	1.090
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	1.185	83.328	84.513
Útlán og kröfur á viðskiptavini	122.285	-	915.720	1.038.005
Fjárfesting í dóttur- og hlutdeildarfélagum	-	-	1.390	1.390
Rekstrarfjármunir	-	-	5.202	5.202
Óefnislegar eignir	-	-	2.719	2.719
Frestuð skatteign	-	-	88	88
Aðrar eignir	-	-	4.910	4.910
Eignir í sölumeðferð	-	-	1.618	1.618
Samtals	123.081	12.972	1.181.152	1.317.205

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

53. Veðsettar eignir (framhald)

	Veðsett á móti		Óveðsettar eignir	Samtals
	Sértryggð- um skulda- bréfum	Annað*		
31. desember 2017				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	975	-	54.217	55.192
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	5.883	111.427	117.310
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	-	-	27.980	27.980
Afleiðusamningar	-	-	1.905	1.905
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	1.609	43.257	44.866
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	93.021	-	832.615	925.636
Fjárfesting í dóttur- og hlutdeildarfélögum	-	-	1.086	1.086
Rekstrarfjármunir	-	-	5.238	5.238
Óefnislegar eignir	-	-	3.044	3.044
Aðrar eignir	-	-	6.965	6.965
Eignir í sölumeðferð	-	-	3.648	3.648
Samtals	93.996	7.492	1.091.382	1.192.870

*Annað eru eignir sem settar hafa verið að veði við Seðlabankann til þess að tryggja uppgjör í íslenska greiðslukerfinu, eignir sem settar hafa verið að veði til þess að tryggja viðskiptalínur, GMRA (e. Global Master Repurchase Agreement) og ISDA (e. International Swaps and Derivative Association) samninga og aðrar veðsetningar af svipuðum toga.

Markaðsáhhætta

54. Stýring markaðsáhhættu

Í töflunni hér að neðan er samantekt á markaðsáhhættu samstæðunnar sem er sýnd sem hlutfall af áhættugrunni þann 30. september 2018 og 31. desember 2017. Aðlögun á útlánavirði fyrir afleiðustöður samstæðunnar eru reiknaðar með staðalaðferð samkvæmt reglum um eiginfjárröfur.

Áhættuþáttur	30.9.2018	31.12.2017
	% af áh.gr.	% af áh.gr.
Hlutabréfaáhhætta	1,0%	1,1%
Vaxtaáhhætta	0,4%	0,3%
Aðlögun á útlánavirði	0,0%	0,1%
Gjaldeyrisáhhætta	0,3%	0,5%
Samtals	1,8%	1,9%

Í skýringum 58-59 er samantekt á heildargjaldeyrisáhhættu samstæðunnar innan og utan veltubókar.

55. Hlutabréfaáhhætta

Hlutabréfaáhhætta er áhættan á sveiflum í virði opinna staða í hlutabréfum og hlutabréfatengdum fjármálagerningum.

Hlutabréfastöður samstæðunnar í veltubók samanstanda af stöðutöku í skráðum innlendum hlutabréfum vegna viðskiptavaktar, ásamt stöðum í afleiðum á skráð hlutabréf og vörnum vegna þeirra. Stöður samstæðunnar í hlutabréfum utan veltubókar samanstanda af skráðum og óskráðum hlutabréfum vegna eigna- og skuldastýringar. Frekari útlistun má sjá í skýringu 21.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

56. Vaxtaáætta

Eftirfarandi töflur sýna vaxtaáættu samstæðunnar. Töflurnar sýna bókfært virði vaxtaberandi eigna og skulda á meðan fjárhæðir utan efnahagsreiknings eru settar fram sem nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar, sjá skýringu 22. Fjárhæðirnar eru flokkaðar út frá dagsetningu samningsbundinnar endurverðlagningar eða gjalddaga, hvort sem gerist fyrr.

30. september 2018	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	61.155	-	-	-	61.155
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	46.513	19.277	9.146	13.813	88.749
Afleiðusamningar	1.090	-	-	-	1.090
Útlán og kröfur á lánastofnanir	84.513	-	-	-	84.513
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	875.967	44.953	66.293	50.792	1.038.005
Aðrar fjáreignir	4.150	-	-	-	4.150
Samtals	1.073.388	64.230	75.439	64.605	1.277.662
Fjárskuldir					
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(34.714)	-	-	-	(34.714)
Innlán frá viðskiptavinum	(685.875)	(4.598)	(2.202)	-	(692.675)
Afleiðusamningar og skortstöður	(1.469)	(309)	(1.695)	(1.287)	(4.760)
Lántaka	(59.254)	(16.771)	(179.770)	(52.567)	(308.362)
Aðrar fjárskuldir	(8.624)	-	-	-	(8.624)
Víkjandi lán	(72)	-	-	(12.803)	(12.875)
Samtals	(790.008)	(21.678)	(183.667)	(66.657)	(1.062.010)
Hrein staða í efnahagsreikningi	283.380	42.552	(108.228)	(2.052)	215.652
Afleiður notaðar til áhættuvarnar	(80.961)	0	80.961	0	
Hrein staða utan efnahagsreiknings	(3.219)	(53)	3.272	0	
Vaxtanæmnibil samtals	199.200	42.499	(23.995)	(2.052)	
31. desember 2017	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	55.192	-	-	-	55.192
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	84.184	18.761	3.664	10.701	117.310
Afleiðusamningar	1.905	-	-	-	1.905
Útlán og kröfur á lánastofnanir	44.866	-	-	-	44.866
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	749.895	53.758	64.417	57.566	925.636
Aðrar fjáreignir	5.457	-	-	-	5.457
Samtals	941.499	72.519	68.081	68.267	1.150.366
Fjárskuldir					
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(32.062)	-	-	-	(32.062)
Innlán frá viðskiptavinum	(599.233)	(4.219)	(1.706)	-	(605.158)
Afleiðusamningar og skortstöður	(940)	-	(253)	(65)	(1.258)
Lántaka	(26.822)	(20.557)	(160.441)	(74.054)	(281.874)
Aðrar fjárskuldir	(7.815)	-	-	-	(7.815)
Víkjandi lán	(77)	-	-	-	(77)
Samtals	(666.949)	(24.776)	(162.400)	(74.119)	(928.244)
Hrein staða í efnahagsreikningi	274.550	47.743	(94.319)	(5.852)	222.122
Afleiður notaðar til áhættuvarnar	(41.066)	(37.275)	41.066	37.275	
Hrein staða utan efnahagsreiknings	0	0	0	0	
Vaxtanæmnibil samtals	233.484	10.468	(53.253)	31.423	

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

57. Verðtryggingaráhætta (öll söfn)

Verðtryggingaráhætta er áhættan á þeim áhrifum sem sveiflur í vísitölu neysluverðs geta haft á gangvirði eða framtíðar greiðsluflæði verðtryggðra fjármálagæmninga. Talsvert ójafnvægi er milli verðtryggðra eigna og skulda samstæðunnar. Til að mæta þessu ójafnvægi býður bankinn upp á óverðtryggð útlán, verðtryggð innlán, verðtryggðar sértryggðar skuldabréfaútgáfur sem og verðtryggð vaxtaskiptasamninga.

Verðtryggingaráhættu er stýrt miðlægt innan samstæðunnar af Fjárfstýringu og er undir eftirliti Markaðsáhættu innan Áhættustýringar. Taflan hér að neðan sýnir samantekið það ójafnvægi sem er í verðtryggingarjöfnuði samstæðunnar sem mismun verðtryggðra fjáreigna og fjárskulda 30. september 2018 og 31. desember 2017.

Bókfært virði	30.9.2018	31.12.2017
Eignir		
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	13.774	11.621
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	400.209	365.948
Samtals	413.983	377.569
Skuldir		
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	-	(8)
Innlán frá viðskiptavinum	(108.865)	(105.856)
Afleiðusamningar og skortstöður	(2.981)	(35)
Lántaka	(72.901)	(49.570)
Samtals	(184.747)	(155.469)
Staða í efnahagsreikningi samtals	229.237	222.100
Staða utan efnahagsreiknings samtals	(8.040)	(230)
Verðtryggingarjöfnuður samtals	221.197	221.870

58. Gjaldeyrissáhætta (öll söfn)

Samstæðan starfar í samræmi við reglur Seðlabanka Íslands um gjaldeyrisjöfnuð, nr. 784/2018. Reglurnar kveða á um að gjaldeyrisjöfnuður (hvort sem er skortstöður eða gnóttstöður) kerfislega mikilvægra eftirlitsskyldra aðila skuli ávallt vera innan 10% af eiginfjárgrunni þeirra, í hverri mynt og öllum myntum samanlagt. Þó skal heildargjaldeyrisjöfnuður aldrei vera hærri fjárhæð en sem nemur 25.000 milljónum króna. Samstæðan skilar Seðlabanka Íslands mánaðarlegum skýrslum um gjaldeyrisjöfnuð.

Nettó gjaldeyrisjöfnuður samstæðunnar þann 30. september 2018 var - 0,93% af eiginfjárgrunni samstæðunnar (31.12.2017: +1,61%).

59. Samþjöppun gjaldeyrisáhættu

Eftirfarandi töflur sýna samantekna gjaldeyrisáhættu samstæðunnar 30. september 2018 og 31. desember 2017. Fjárhæðir utan efnahagsreiknings sýna nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar. Fjárhæðir sem settar eru fram í eftirfarandi töflu innihalda alla samninga um stundarviðskipti með erlenda gjaldmiðla. Við stjórnum gjaldeyrisáhættu lítur samstæðan á framansagða samninga hvorki sem afleiðueignir né afleiðuskuldir.

30. september 2018	EUR	GBP	USD	JPY	CHF	Aðrir	Alls
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	729	176	404	15	51	539	1.914
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	27.102	29	30.051	-	-	-	57.182
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	34	-	189	-	-	29	252
Afleiðusamningar	254	23	519	-	-	10	806
Útlán og kröfur á lánastofnanir	50.362	7.472	7.275	290	181	18.745	84.325
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	112.601	2.629	39.532	3.235	2.995	3.686	164.678
Aðrar eignir	1.264	-	72	-	-	42	1.378
Samtals	192.346	10.329	78.042	3.540	3.227	23.051	310.535
Skuldir							
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(944)	(39)	(88)	-	-	(16)	(1.087)
Innlán frá viðskiptavinum	(31.377)	(3.706)	(37.980)	(853)	(818)	(6.498)	(81.232)
Afleiðusamningar og skortstöður	(526)	(118)	(56)	-	(1)	(11)	(712)
Lántaka	(164.331)	-	(8.357)	-	-	(37.908)	(210.596)
Aðrar skuldir	(1.787)	(83)	(953)	(3)	(1)	(427)	(3.254)
Víkjandi lán	(12.803)	-	-	(40)	(32)	-	(12.875)
Samtals	(211.768)	(3.946)	(47.434)	(896)	(852)	(44.860)	(309.756)
Hrein staða í efnahagsreikningi	(19.422)	6.383	30.608	2.644	2.375	(21.809)	779
Hrein staða utan efnahagsreiknings	18.298	(6.389)	(30.676)	(2.882)	(2.470)	21.165	(2.954)
Hrein gjaldeyrisstaða	(1.124)	(6)	(68)	(238)	(95)	(644)	(2.175)

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

59. Samþjöppun gjaldeyrisáhættu (framhald)

31. desember 2017	EUR	GBP	USD	JPY	CHF	Aðrir	Alls
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	567	200	305	11	53	258	1.394
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	35.513	11.921	11.858	-	-	-	59.292
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	30	-	176	-	-	28	234
Afleiðusamningar	535	58	1.090	-	-	39	1.722
Útlán og kröfur á lánastofnanir	26.769	1.887	3.494	645	106	11.636	44.537
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	99.455	3.551	38.019	3.386	3.433	1.294	149.138
Aðrar eignir	937	-	5	-	-	124	1.066
Samtals	163.806	17.617	54.947	4.042	3.592	13.379	257.383
Skuldir							
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	(1.347)	(69)	(56)	-	-	(24)	(1.496)
Innlán frá viðskiptavinum	(25.154)	(2.911)	(16.576)	(359)	(578)	(3.986)	(49.564)
Afleiðusamningar og skortstöður	(618)	(38)	(80)	-	-	(10)	(746)
Lántaka	(158.709)	-	(7.847)	-	-	(37.632)	(204.188)
Aðrar skuldir	(507)	(243)	(893)	(6)	(4)	(711)	(2.364)
Víkjandi lán	-	-	-	(43)	(34)	-	(77)
Samtals	(186.335)	(3.261)	(25.452)	(408)	(616)	(42.363)	(258.435)
Hrein staða í efnahagsreikningi	(22.529)	14.356	29.495	3.634	2.976	(28.984)	(1.052)
Hrein staða utan efnahagsreiknings	24.864	(14.119)	(28.993)	(3.258)	(2.865)	29.411	5.040
Hrein gjaldeyrisstaða	2.335	237	502	376	111	427	3.988

60. Gengi erlendra gjaldmiðla

Samstæðan notaði eftirfarandi gengi erlendra gjaldmiðla fyrir reikningstímabilið sem árshlutareikningur þessi nær til:

	30.9.2018	31.12.17	Breyting í %	Meðalgengi 1.1-30.9 2018	Meðalgengi 1.1-30.9 2017
EUR/ISK	128,70	124,25	3,6%	123,88	119,33
GBP/ISK	144,55	139,95	3,3%	140,05	137,01
USD/ISK	110,75	103,46	7,0%	103,89	106,93
JPY/ISK	0,9758	0,9184	6,3%	0,9445	0,9544
CHF/ISK	113,51	106,19	6,9%	107,06	108,86
CAD/ISK	85,68	82,59	3,7%	80,89	81,89
DKK/ISK	17,259	16,687	3,4%	16,628	16,045
NOK/ISK	13,614	12,650	7,6%	12,886	12,924
SEK/ISK	12,472	12,638	(1,3%)	12,087	12,454

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

61. Breyting á reikningsskilaaðferðum

Reikningsskilaaðferðirnar sem beitt er í árs hlutareikningnum eru þær sömu og í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2017, að undanskildum þeim breytingum sem koma fram hér að neðan.

IFRS 9 - Fjármálagerningar

Samstæðan hefur innleitt IFRS 9 Fjármálagerningar (2014) frá og með 1. janúar 2018. Verulegar breytingar eru á kröfum IFRS 9 í samanburði við IAS 39 Fjármálagerningar: Skráning og mat. Nýi staðallinn felur í sér umfangsmiklar breytingar á leiðbeiningum um flokkun og mat fjáreigna, auk þess að setja fram ný líkön fyrir mat á virðisrýrnun fjáreigna, sem byggir á væntu tapi.

Eins og leyfilegt er samkvæmt IFRS 9 hefur samstæðan valið að halda áfram að nota reglur IAS 39 um áhættuvarnarreikningsskil.

Yfirlýsing á IFRS 9

Breytingum á reikningsskilaaðferðum vegna innleiðingar á IFRS 9 hefur verið beitt afturvirk, með eftirfarandi undantekningum:

- Samanburðartímabil hafa ekki verið uppfærð. Mismunur í bókfærðu verði fjáreigna og fjárskulda vegna innleiðingar á IFRS 9 er færður á óráðstafað eigið fé og varasjóð þann 1. janúar 2018. Því samræmast upplýsingar fyrir árið 2017 ekki kröfum IFRS 9 og eru þar með ekki samanburðarhæfar við upplýsingar fyrir árið 2018, sem eru í samræmi við IFRS 9.
- Mat á eftirfarandi atriðum byggir á þekktum staðreyndum og ríkjandi aðstæðum við upphaf innleiðingar.
  - Ákvörðun viðskiptalíkana sem fjáreignir falla undir.
  - Tilgreining og afturköllun fyrri tilgreininga á ákveðnum fjáreignum og fjárskuldum sem metnar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.
- Ef útlánaáhætta skuldabréfs var lág við upphaflega innleiðingu IFRS 9 gengur samstæðan út frá því að útlánaáhattan fyrir eignina hafi ekki aukist verulega frá upphaflegri skráningu.

Í skýringu 4 má finna frekari upplýsingar og nánari lýsingu á breytingum og afleiðingum vegna innleiðingar á IFRS 9. Nýjum eða breyttum skýringum hefur einnig verið bætt við árs hlutareikninginn vegna núverandi tímabils og þar sem við á eru skýringar vegna samanburðartímabils í samræmi við skýringar frá fyrra ári.

Stjórnarhættir

Sem hluta af innleiðingu á IFRS 9 hefur samstæðan hannað og innleitt ný ferli og stjórnarhætti fyrir nokkur svið sem koma að útreikningi á væntu útlánatapi. Hér er m.a. átt við ferli yfir upplýsingar og kerfi vegna útlánaáhattu, reiknilíkon sem mæla vænt útlánatap, spár um framtíðarþróun þjóðhagsstærða, hönnun og líkindavegnar sviðsmyndir af efnahagsþróun og ákvörðun um mikilvæga aukningu á útlánaáhattu. Stýrihópur vegna IFRS 9 ber ábyrgð á hönnun og framsetningu viðskiptaferla og mótun skipulagsheildarinnar til stuðnings innleiðingar á IFRS 9. Stýrihópurinn samanstendur af framkvæmdastjóra Fjármála, framkvæmdastjóra Áhættustýringar og starfsmönnum Áhættustýringar, Upplýsingatækni og Reikningshalds.

Flokkun og mat

IFRS 9 setur fram nýja nálgun við flokkun og mat á fjáreignum sem endurspeglar viðskiptalíkanið sem eignum og sjóðstreymiseinkennum þeirra er stýrt eftir. Flokkunin ákvarðar hvernig fjármálagerningar eru metnar við upphaflega skráningu í reikningsskilum og hvernig þeir skulu metnir eftir upphaflega skráningu. Samstæðunni er skylt að endurflokka fjáreignir milli matsflokka ef markmið viðskiptalíkans safns tiltekinna fjáreigna hafa breyst frá upphaflegri skráningu þeirra og ef að veruleg breyting hefur orðið á starfsemi bankans. Fjáreignir eru flokkaðar í þrjá meginflokka samkvæmt IFRS 9:

- Fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði sem bankinn ætlar að eiga til gjalddaga og innheimta á tilsettum gjalddögum samningsbundnar greiðslur sem samanstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum. Fjáreignir í þessum flokki falla undir viðskiptalíkan sem ætlað er að innheimta samningsbundið sjóðstreymi.
- Fjáreignir metnar á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu (FVOCI) sem bankinn ætlar að eiga til gjalddaga og innheimta samningsbundnar greiðslur á tilsettum gjalddögum sem samanstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum, sem og sölu fjáreignar. Fjáreignir í þessum flokki falla undir viðskiptalíkan sem ætlað er til að innheimta samningsbundið sjóðstreymi og selja fjáreignir.
- Fjáreignir metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru allar aðrar fjáreignir. Einnig er heimilt við upphaflega skráningu að tilgreina fjáreign á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, þó svo að fjáreignin uppfylli þær kröfur að vera metin á afskrifuðu kostnaðarverði eða gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu, ef það leiðir til þess að eytt sé eða verulega dregið úr reikningshaldslegu misræmi sem annars myndi skapast. Þegar þessari heimild hefur verið beitt er óheimilt að breyta reikningshaldslegri meðferð síðar.

Fjárfestingar í veltufjáreignum í formi hlutabréfa og eiginfjárgerninga eru metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Fyrir allar aðrar fjárfestingar í eiginfjárgerningum er til staðar sá valmöguleiki að meta þá á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu og er sú ákvörðun tekin á grundvelli hvers gernings fyrir sig. Þegar ákveðið hefur verið að velja þennan möguleika er óheimilt að breyta reikningshaldslegri meðferð síðar.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

61. Breyting á reikningsskilaaðferðum (framhald)

Yfirlýsing á IFRS 9 (framhald)

Flokkun og mat (framhald)

Samkvæmt IFRS 9 eru afleiður sem eru innbyggðar í samninga sem falla undir fjáreign í skilningi staðalsins ekki aðskildar frá samningnum, heldur er blandaði fjármálagerningurinn í heild sinni metinn og flokkaður.

IFRS 9 gerir að stórum hluta sömu kröfur og IAS 39 við flokkun á fjárskuldum. Staðallinn gerir kröfu um að fjárskuldum sé skipað í tvo matsflokka, afskrifað kostnaðarverð og gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Nánast allar fjárskuldir aðrar en lánsloforð og fjárhagslegar ábyrgðir eru samkvæmt staðlinum metnar á afskrifuðu kostnaðarverði. Fjárskuldir sem ætlaðar eru til sölu skulu metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, sem og afleiður sem flokkaðar eru sem fjárskuldir.

Mat á viðskiptalíkani

Bankinn ákvarðar viðskiptalíkön út frá þeim markmiðum sem hann stýrir fjáreignasöfnum sínum og upplýsingagjöf til stjórnenda. Við ákvörðun viðskiptalíkana hefur bankinn eftirfarandi þætti til hliðsjónar:

- Stefnur og markmið stjórnenda fyrir eignasafnið og raunverulega framkvæmd á stefnunum.
- Helstu áhættur sem hafa áhrif á viðskiptalíkanið og hvaða áhættustýringaraðgerðum er beitt.
- Aðferðir við mat á afkomu eignasafna og upplýsingagjöf þar um til stjórnenda.
- Tíðni og mikilvægi sölu fjáreigna á fyrri tímabilum, ástæður fyrir sölu og vænta framtíðar sölu. Sala ein og sér ákvarðar ekki viðskiptalíkanið og er ekki metin án hliðsjónar af öðrum þáttum. Hins vegar veitir sala vísbendingar um tilurð sjóðstreymisins.

Mat á samningsbundnu greiðslufæði

Svonefnt SPPI-próf (e. solely payments of principal and interest) mælir hvort eingöngu fari fram greiðsla höfuðstóls og vaxta. Það er notað við ákvörðun um hvort útlán og kröfur á lánastofnanir og viðskiptavinir skuli metin á afskrifuðu kostnaðarverði (e. amortised cost) eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning (e. FVTPL).

Í tengslum við SPPI-próf er höfuðstóll skilgreindur sem gangvirði fjáreignar við upphaflega skráningu. Vextir eru skilgreindir sem endurgjald fyrir tímavirði peninga, fyrir þá útlánaáættu sem felst í útistandandi höfuðstól yfir ákveðið tímabil og fyrir aðra grundvallar útlánaáættu og kostnað (t.d. lausafjáraðættu og stjórnunarkostnað), ásamt hagnaðarhlutfalli.

Við mat á því hvort samningsbundið sjóðstreymi samanstandi eingöngu af greiðslu höfuðstóls og vaxta, þarf samstæðan að skoða samningsbundna skilmála gerningsins. Þetta felur í sér mat á því hvort í fjáreigninni felist samningsbundnir skilmálar sem geta haft áhrif til breytinga á tímasetningu eða fjárhæð samningsbundins sjóðstreymis þannig að krafan um að vera eingöngu greiðsla höfuðstóls og vaxta sé ekki uppfyllt. SPPI-próf er framkvæmt á lánasafni bankans til að ákvarða hvort flokkun lána samræmist IFRS 9.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum eru annað hvort metin á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem flokkuð eru sem fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru skráð á gangvirði í efnahagsreikningi bæði í upphafi og eftir upphaflega skráningu.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem flokkuð eru á afskrifuðu kostnaðarverði eru upphaflega metin á gangvirði auk beins tilheyrandi viðskiptakostnaðar, og eru í kjölfarið metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru hluti af bókfærðu virði skuldabréfanna og færðir undir vaxtatekjur í rekstrarreikningi. Skuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem falla undir viðskiptalíkan sem miðar að því að eiga bréfin til gjalddaga og þar sem samningsbundið sjóðstreymi er eingöngu greiðsla höfuðstóls og vaxta, eru metin á afskrifuðu kostnaðarverði.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem metin eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru m.a. veltufjáreignir, fjáreignir sem eru hluti af safni sem stjórnað er á gangvirðisgrunni og fjáreignir þar sem sjóðstreymi samanstendur ekki eingöngu af greiðslu höfuðstóls og vaxta. Þessi skuldabréf eru metin á gangvirði í efnahagsreikningi og viðskiptakostnaður er færður strax til tekna sem hluti af hreinum hagnaði af fjáreignum og fjárskuldum. Innleystur og óinnleystur hagnaður og tap er einnig færður sem hluti af hreinum hagnaði af fjáreignum og fjárskuldum.

Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum

Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum sem eru flokkuð sem fjáreign á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru skráð á gangvirði í efnahagsreikning bæði í upphafi og eftir upphaflega skráningu. Viðskiptakostnaður er færður beint í rekstrarreikning. Hagnaður og tap vegna breytinga á gangvirði er fært beint í rekstrarreikning undir liðinn „Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum“, annað hvort sem hreinn hagnaður (tap) af veltufjáreignum og veltufjárskuldum eða sem hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum tilgreindum á gangvirði. Gjalddeyrisgengishagnaður og -tap er fært á liðinn „Hreinn gengismunur“. Yfirleitt er auðvelt að nálgast verð á hlutabréfum sem skráð eru í kauphallir heims og helstu vísitölur slíkra hlutabréfa. Ef ekki er hægt að nálgast slíkar upplýsingar er gangvirði metið út frá markaðsvirði og afkomukennitölum svipaðra verðbréfa, nýlegum viðskiptum eða núvirtum sjóðstreymisaðferðum.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

61. Breyting á reikningsskilaaðferðum (framhald)

Gangvirðisvalkostur

Fjáreignum sem metnar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning er skipt í tvennt: i) þær sem eru tilgreindar þannig í upphafi og ii) þær sem tilskilið er að meta á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum ásamt hlutabréfum og öðrum verðbréfum með breytilegum tekjum sem metin eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru metin á gangvirði og breytingar á gangvirði og tilheyrandi viðskiptakostnaður eru skráðar undir liðnum „Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum“. Þessi flokkur inniheldur eftirfarandi:

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum ásamt hlutabréfum og öðrum verðbréfum með breytilegum tekjum tilgreindum á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Til að uppfylla skilyrði um að vera tilgreint á gangvirði í gegnum rekstrarreikning verður að vera mögulegt að meta gangvirði verðbréfsins á áreiðanlegan hátt og flokkunin verður að koma í veg fyrir eða draga verulega úr mats- eða skráningarmisræmi sem myndi annars koma fram við mat eigna og skulda, eða skráningu á tilheyrandi hagnaði eða tapi með öðrum hætti (svokallað bókhaldslegt misræmi). Undir þetta falla m.a. veltuskuldabréf og veltuhlutabréf í eigu bankans.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum ásamt hlutabréfum og öðrum verðbréfum með breytilegum tekjum tilskildum á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Verðbréf sem meðhöndluð eru á grundvelli gangvirðis en eru ekki ætluð til sölu, eða skuldabréf þar sem sjóðstreymi er ekki eingöngu greiðsla höfuðstóls og vaxta, og hlutabréf sem ekki eru ætluð til sölu.

Útlán og kröfur til viðskiptavina tilskilin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Ákveðin útlán og kröfur til viðskiptavina eru samkvæmt IFRS 9 tilskilin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning þar sem þau falla undir viðskiptalíkan þar sem þeim er stýrt og virði þeirra er mælt á grundvelli gangvirðis og greiðsluflæði þeirra endurspeglar ekki eingöngu greiðslur af höfuðstól og vöxtum.

Áhættuvarnarreikningsskil

IFRS 9 staðallinn setur nýjar reglur um áhættuvarnarreikningsskil sem ætlað er að samræma áhættuvarnarreikningsskil við áhættustýringu. IFRS 9 staðallinn gefur kost á því að fresta innleiðingu áhættuvarnarreikningsskilanna samkvæmt staðlinum og halda áfram að notast við reglur IAS 39 um áhættuvarnarreikningsskil. Samstæðan hefur ákveðið að halda áfram að beita IAS 39. Þrátt fyrir það mun samstæðan auka upplýsingagjöf sína um áhættuvarnarreikningsskil í samræmi við breytingar á IFRS 7 Fjármálagerðing.

Útlán og kröfur

Útlán og kröfur eru upphaflega metin á gangvirði og því næst samkvæmt reglum um flokkun fjáreigna (sjá hér að framan). Meirihluti útlána samstæðunnar eru metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta sem sýnir brúttó bókfært virði, að teknu tilliti til virðisrýrnunar vegna útlánataps. Vextir af lánum eru færðir undir vaxtatekjur. Útreikningarnir byggja á væntu framtíðar sjóðstreymi, þ.m.t. samningsbundnu sjóðstreymi eignarinnar og öllum kostnaði sem talinn er órjúfanlegur hluti virkra vaxta. Viðskiptakostnaður og allt annað álag eða frádrag er einnig meðtalið. Virðisrýrnun er færð á reikningsskiladegi vegna lána sem metin eru á afskrifuðu kostnaðarverði í samræmi við þriggja þrepa líkanið sem byggir á væntu útlánatapi.

Útlán og kröfur sem metin eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru eignir þar sem sjóðstreymi samanstendur ekki einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum en flokkast ekki sem veltufjáreignir. Breytingar á gangvirði, sem og hagnaður og tap við sölu, eru færðar undir liðinn „Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“.

Virðisrýrnun

Með IFRS 9 er horfið frá notkun líkans IAS 39 sem metur áorðið útlánatap og tekið í notkun líkan sem horfir meira fram á við til að meta vænt útlánatap. Þetta mun krefjast töluverðs mats á því hvernig efnahagsþættir hafa áhrif á vænt útlánatap. Vænt útlánatap endurspeglar núvirði fjárvöntunar vegna vanefnda annað hvort vegna næstu 12 mánaða eða yfir væntan líftíma fjármálagerðingsins, allt frá þeim tíma sem rýrnun lánstrausts á sér upphaflega stað. Vænt útlánatap ætti að endurspeglar hlutlausu, líkindavegna niðurstöðu, ólíkt fyrri nálgun, sem byggði á einföldu besta mati. Líkindavegna niðurstaðan tekur tillit til margbreytilegra sviðsmynda sem byggja á fyrirbyggjandi og viðeigandi upplýsingum.

Nálgun samstæðunnar byggir á því að nýta eins og kostur er þau líkön og ferli sem fyrir voru til að uppfylla kröfur IFRS 9. Þar sem meira þurfti til hefur samstæðan þróað nýja aðferðafræði og líkön. IFRS 9 gerir kröfur um að útreikningar á væntu útlánatapi taki mið af líkindavegnum sviðsmyndum efnahagsumhverfisins. Almennt byggir útreikningurinn á væntu útlánatapi á eftirfarandi kennistærðum: líkum á vanefndum (PD), tapi að gefnum vanefndum (LGD), áhættustöðu við vanefnd (EAD) og efnahagslegum þáttum.

Samkvæmt IFRS 9 verður niðurfærsla á öllum lánum vegna útlánatapa metin á hverjum reikningsskiladegi og í samræmi við nýtt virðisrýrnunarlíkan á grundvelli vænts útlánataps sem byggir á þremur stigum. Niðurfærsluna skal annað hvort reikna sem 12 mánaða vænt útlánatap eða sem vænt útlánatap út líftíma.

- Stig 1 – Engin veruleg aukning í útlánaáhættu. Útlán þar sem útlánaáhætta hefur ekki vaxið verulega skal falla undir stig 1 og niðurfærslan skal metin sem 12 mánaða vænt útlánatap.
- Stig 2 – Veruleg aukning í útlánaáhættu. Útlán þar sem útlánaáhætta hefur vaxið verulega frá upphafi skráningar skal falla undir stig 2 og niðurfærslan skal metin sem vænt útlánatap út líftíma.
- Stig 3 – Vanefnd. Útlán sem hefur verið vanefnt af lántaka skal vera í stigi 3 og niðurfærslan skal metin sem vænt útlánatap út líftíma.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

61. Breyting á reikningsskilaaðferðum (framhald)

Virðisrýrnun (framhald)

Niðurfærsla vegna útlánataps á stigum 1 og 2 kemur í raun í stað almennrar niðurfærslu fyrir lán sem hafa ekki enn verið skilgreind sem virðisrýrð samkvæmt IAS 39, á meðan niðurfærsla vegna útlánataps á stigi 3 kemur í staðinn fyrir sérstaka og almenna niðurfærslu virðisrýrðra lána. Stofn fjáreigna og samsvarandi niðurfærsla á stigi 3 samkvæmt IFRS 9 mun ekki endilega samsvara fjárhæð þeirra fjáreigna sem virðisrýrðar eru í samræmi við IAS 39. Samsvarandi við IAS 39 eru lán afskrifuð þegar það er enginn raunhæfur möguleiki á endurheimtum. Því mun stefna samstæðunnar um það hvenær fjáreignir eru afskrifaðar ekki breytast verulega við innleiðingu IFRS 9.

Hreyfingar milli stiga 1 og 2 fara eftir því hvort að útlánaáætlaða gerningsins á reikningsskiladegi hefur aukist verulega frá upphaflegri skráningu. Við mat á því grundvallast útlánaáættan á líkum á vanefndum yfir líftíma gerningsins, en ekki tapsfjárhæðinni. Mat á verulegri aukningu á útlánaáættu er nýtt hugtak í IFRS 9 og krefst mikillar beitingar dómgreindar.

Samstæðan mun skrá niðurfærslur að fjárhæð sem nemur væntu útlánatapi yfir líftíma, að undanskildum eftirfarandi tilvikum, þar sem skráð fjárhæð nemur 12 mánaða væntu útlánatapi:

- Fjárfestingaskuldabréf sem talin eru hafa lága útlánaáættu á reikningsskiladegi. Samstæðan telur skuldabréf hafa lága útlánaáættu þegar lánsþæfiseinkunn bréfsins er í samræmi við alþjóðlega skilgreiningu á fjárfestingarflokki (e. investment-grade).
- Aðrir fjármálagerningar (aðrir en leigukröfur) þar sem útlánaáætlaða hefur ekki aukist verulega frá upphaflegri skráningu.
- Niðurfærslur vegna leigukrafna skulu alltaf metnar að fjárhæð sem nemur væntu útlánatapi yfir líftíma krafanna.

Útlánaáætlaða innan Áhættustýringar bankans ber ábyrgð á mati á virðisrýrnun útlána og krafna og sérstakt virðismatsteymi skipað bankastjóra, framkvæmdastjórnum Fjármála, Áhættustýringar, Fyrirtækisviðs og Einstaklingssviðs rýna og samþykkja matið.

Veruleg aukning á útlánaáættu

Þegar lagt er mat á það hvort útlánaáætlaða vegna fjármálagerninga hafi aukist verulega frá upphaflegri skráningu mun samstæðan líta til upplýsinga sem gefa glöggja mynd af stöðunni, eru áreiðanlegar, viðeigandi og liggja fyrir án óþarfa kostnaðar og fyrirhafnar, þ.m.t. bæði meginleifar og eiginleifar upplýsingar og greiningar sem unnar eru upp úr sögulegum upplýsingum samstæðunnar, mati lánasérfræðinga og upplýsingum um framtíðarhorfur.

Samstæðan mun aðallega greina hvort veruleg aukning á útlánaáættu hafi átt sér stað með því að bera saman:

- Líkur á vanefndum það sem eftir er af líftíma á reikningsskiladegi
- Líkur á vanefndum það sem eftir er af líftíma við upphaflega skráningu

Skipulagið er samstillt við innra útlánaáættustýringarferli samstæðunnar og felur í sér bakhindranir á grundvelli vanskila þannig að veruleg aukning á útlánaáættu á sér stað eigi síðar en þegar komið er fram yfir 30 daga frá gjalddaga.

Mat á væntu útlánatapi

Mat á væntu útlánatapi (e. expected credit loss) er líkindavegið mat á útlánatapi. Útlánatap er metið sem núvirði af allri fjárvöntun (þ.e. mismunurinn á sjóðstreymi til bankans samkvæmt undirliggjandi samningum og væntu sjóðstreymi).

Vænt útlánatap er núvirt með virkum vöxtum fjáreignarinnar.

Líkur á vanefnd (e. probability of default), áhættuskuldbinding við vanefnd (e. exposure at default) og tap að gefnum vanefndum (e. loss given default) mynda inntakið sem notað er við mat á væntu útlánatapi. Inntakið tekur mið af þeim þjóðhagsstærðum sem eru nátengdastar útlánatapi í viðeigandi lánasafni.

Þessi inntaksgögn eru skilgreind á eftirfarandi hátt:

- Líkur á vanefndum er mat á líkum á vanefndum innan næstu 12 mánaða.
- Áhættuskuldbinding við vanefnd er mat á áhættuskuldbindingu á ófyrirsjáanlegum tímapunkti í framtíðinni.
- Tap að gefnum vanefndum er mat á tapi vegna vanefnda sem á sér stað á ákveðnum tíma.

Væntur líftími

Líftími láns byggir á lokagjalddaga láns, samkvæmt gildandi samningsskilmálum, og er mældur í fjölda ára. Ef eðli lánasamninga er á þann veg að væntur líftími er annar en lokagjalddagi segir til um er áætlað mat á líftíma byggt á væntum líftíma lánsins.

Skýringar við árshlutareikning samstæðunnar

61. Breyting á reikningsskilaaðferðum (framhald)

Framtíðarhorfur (spálíkön)

Samstæðan fellir framtíðarsýn bæði inn í mat sitt á því hvort útlánaáætla af fjármálagerningum hafi aukist verulega frá upphafi skráningar og eins mat sitt á væntu útlánatapi. Samstæðan stillir síðan upp grunnmynd af framtíðarhorfum ákveðinna hagstærða og dæmigerða röð mögulegra annarra sviðsmynda að ráðum Áhættu- og fjármálanefndar og Hagfræðideildar bankans, ásamt ýmsum utanaðkomandi spágildum og raunupplýsingum.

Samstæðan hefur skilgreint og skráð lykil áhrifaþætti útlánaáættu og útlánataps fyrir hvert safn fjármálagerninga og með því að nota greiningar á sögulegum upplýsingum, lagt mat á sambandið milli þjóðhagsstærða og útlánaáættu og útlánataps. Þessir lykil áhrifaþættir eru t.d. vextir, atvinnuleysishlutfall og spár um verga landsframleiðslu. Merki um sambandið milli lykil áhrifaþátta og vanefnda og tapshlutfalla á ýmis söfn fjáreigna eru byggð á tölfraðilegri greiningu á sögulegum gögnum frá undanförunum 10-15 árum. Efnahagssviðsmyndirnar sem verða notaðar skulu samþykktar af Áhættu- og fjármálanefnd.

Grunnsviðsmyndin mun endurspegla líklegustu niðurstöðuna og verður samstillt við upplýsingar sem samstæðan notar í öðrum tilgangi, eins og við stefnumótun og fjárhagsáætlunargerð. Hinar sviðsmyndirnar munu endurspegla bjartsýnni og svartsýnni niðurstöður.

Skilgreining á vanefnd

Skilgreining samstæðunnar á vanefnd er óbreytt við innleiðingu á IFRS 9 og er í öllum tilfellum gætt samkvæmni við mat á útlánaáættu. Vanefnd er ákvörðuð á grundvelli hvers skuldara fyrir sig.

Samstæðan telur fjáreign vanefnda af hálfu skuldara og hann ólíklegur til að standa að fullu við skuldbindingar sínar gagnvart samstæðunni þegar annað eða bæði eftirfarandi skilyrða hafa verið uppfyllt: (1) líklegt má teljast að lántaki geti ekki staðið að fullu við skuldbindingar sínar gagnvart samstæðunni án þess að samstæðan grípi til fullnustuaðgerða á borð við að ganga að veðum og (2) vanskil lántaka vegna verulegra skuldbindinga gagnvart samstæðunni eru umfram 90 daga.

IFRS 15 - Tekjur af samningum við viðskiptavini

Þann 1. janúar 2018 innleiddi samstæðan IFRS 15 með aðferð uppsafnaðra áhrifa og þar af leiðandi hefur samanburðartölum ekki verið breytt. Verða þær áfram birtar samkvæmt IAS 18 og IAS 11. Reglum og tilmælum IFRS 15 er beitt afturvirkir á samninga sem eru í gildi við innleiðingu staðalsins og uppsöfnuð áhrif innleiðingarinnar eru færð í gegnum eigið fé í upphafi árs 2018. Reikningsskilaaðferðum samkvæmt IAS 18 og IAS 11 er lýst sérstaklega ef þær eru frábrugðnar IFRS 15. Áhrif innleiðingar á IFRS 15 nemur 344 milljónum króna fyrir skatt sem kemur til lækkunar á óráðstöfuðu eigið fé.

IFRS 15 lýsir reikningshaldslegri meðferð á færslu tekna vegna sölu á vörum og þjónustu til viðskiptavina, þ.e. hvort, að hvaða marki og hvenær tekjur eru skráðar. Meginregla IFRS 15 er sú að samkvæmni skal vera á milli þess tímabils sem tekjufærsla á sér stað og þess tíma sem þjónustan er veitt.

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

62. Rekstur eftir ársfjórðungum

Rekstrarreikningur	2018			2017			
	3F	2F	1F	4F*	3F	2F	1F
Vaxtatekjur	17.622	16.316	16.059	15.970	14.916	17.125	14.545
Vaxtagjöld	(7.252)	(6.481)	(6.418)	(6.769)	(6.022)	(6.967)	(6.527)
Hreinar vaxtatekjur	10.370	9.835	9.641	9.201	8.894	10.158	8.018
Breyting á framlagi vegna gengistryggðra útlána og krafna á viðskiptavinum	-	1.129	-	105	347	13	755
Virðisbreyting útlána og krafna	(89)	(426)	1.024	(387)	419	(550)	1.024
Breyting á framlagi vegna ábyrgðar	-	-	-	-	-	59	-
Hrein virðisbreyting og virðisrýrnun útlána og krafna	(89)	703	1.024	(282)	766	(478)	1.779
Hreinar vaxtatekjur eftir hreina virðisbreytingu útlána og krafna	10.281	10.538	10.665	8.919	9.660	9.680	9.797
Þjónustutekjur	2.565	2.926	2.460	2.618	2.923	2.953	2.795
Þjónustugjöld	(639)	(741)	(769)	(778)	(764)	(637)	(679)
Hreinar þjónustutekjur	1.926	2.185	1.691	1.840	2.159	2.316	2.116
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum	(151)	(333)	2.196	288	509	1.742	3.263
Hreinn gengismunur	(352)	(399)	(70)	(482)	(10)	(518)	(365)
Aðrar tekjur og gjöld	348	195	2.350	1.305	36	355	902
Aðrar rekstrartekjur	(155)	(537)	4.476	1.111	535	1.579	3.800
Rekstrartekjur samtals	12.052	12.186	16.832	11.870	12.354	13.575	15.713
Laun og launatengd gjöld	3.222	3.869	3.663	3.753	3.163	3.654	3.491
Annar rekstrarkostnaður	2.353	2.287	2.335	2.411	2.475	2.477	2.426
Rekstrargjöld samtals	5.575	6.156	5.998	6.164	5.638	6.131	5.917
Hagnaður fyrir skatta	6.477	6.030	10.834	5.706	6.716	7.444	9.796
Tekjuskattur	(1.615)	(1.609)	(1.892)	(2.028)	(1.648)	(1.572)	(1.395)
Skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	(1.082)	(910)	(840)	(753)	(880)	(795)	(825)
Hagnaður tímabilsins	3.780	3.511	8.102	2.925	4.188	5.077	7.576
Efnahagsreikningur	30.9.2018	30.6.2018	31.3.2018	31.12.2017	30.9.2017	30.6.2017	31.3.2017
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	61.155	68.372	82.266	55.192	33.157	32.216	35.826
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	88.749	97.214	100.216	117.310	160.223	162.520	147.992
Hlutabréf og önnur verðbréf með breytilegum tekjum	27.766	28.756	25.666	27.980	31.049	30.934	30.868
Útlán og kröfur á lánastofnanir	84.513	47.937	41.796	44.866	41.485	49.292	70.230
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.038.005	989.481	936.636	925.636	905.927	870.483	872.350
Aðrar eignir	15.399	16.261	17.455	18.238	22.740	20.317	19.009
Eignir í sölumeðferð	1.618	1.832	2.113	3.648	4.377	4.866	6.192
Eignir samtals	1.317.205	1.249.853	1.206.148	1.192.870	1.198.958	1.170.628	1.182.467
Innlán frá lánastofnunum og Seðlabanka	34.714	27.504	30.943	32.062	21.946	23.486	31.613
Innlán frá viðskiptavinum	692.675	654.689	622.021	605.158	638.781	627.954	594.565
Lántaka	308.362	297.684	284.484	281.874	267.853	242.274	244.649
Aðrar skuldir	32.614	37.765	39.984	27.615	26.862	37.441	76.261
Skuldir vegna eigna í sölumeðferð	73	27	41	27	155	155	1.095
Víkjandi lán	12.875	72	74	77	229	374	390
Eigið fé	235.892	232.113	228.601	246.057	243.132	238.944	233.894
Skuldir og eigið fé samtals	1.317.205	1.249.854	1.206.148	1.192.870	1.198.958	1.170.628	1.182.467

* Fyrstu þrír árshlutar ársins 2018 og fyrstu þrír árshlutar ársins 2017 voru kannaðir af endurskoðanda bankans

Skýringar við árs hlutareikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

63. Lykiltölur og hlutföll

	2018			2017			
	3F	2F	1F	4F	3F	2F	1F
Arðsemi eigin fjár fyrir skatta	11,1%	10,5%	18,3%	9,3%	11,1%	12,6%	16,2%
Arðsemi eigin fjár eftir skatta	6,5%	6,1%	13,7%	4,8%	6,9%	8,6%	12,5%
Eiginfjárlutfall alls	24,8%	24,1%	24,7%	26,7%	26,8%	27,6%	27,4%
Vogunarlutfall	15,9%	16,4%	16,7%	18,2%	18,1%	18,1%	17,7%
Kostnaðarlutfall	45,9%	53,6%	37,9%	50,7%	48,7%	43,6%	42,5%
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildarfjármagns	1,7%	2,0%	2,0%	2,1%	1,9%	2,1%	2,1%
Vaxtamunur eigna og skulda	2,7%	2,7%	2,7%	2,5%	2,5%	2,9%	2,2%
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánum	149,9%	151,1%	150,6%	153,0%	141,8%	138,6%	146,7%
Hlutfall innlána af heildareignum	52,6%	52,4%	51,6%	50,7%	53,3%	53,6%	50,3%
Ársverk í lok tímabils	948	955	998	997	998	988	1.000
Hagnaður á hlut	0,16	0,15	0,34	0,12	0,18	0,21	0,32
Lausafjárþekja	154%	164%	171%	157%	158%	183%	158%
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	168%	165%	168%	179%	185%	169%	159%

Lykiltölur og hlutföll

	Skilgreining
Arðsemi eigin fjár fyrir skatta	Hagnaður fyrir skatta / meðalstaða eigin fjár á tímabili
Arðsemi eigin fjár eftir skatta	Hagnaður / meðalstaða eigin fjár á tímabili
Leiðrétt arðsemi eftir skatta	(Hagnaður - bankaskattur - jákvæðar virðisbreytingar * 0,74) / meðalstaða eigin fjár á tímabili
Eiginfjárlutfall alls	Eiginfjárgrunnur samkvæmt ákvæðum laga / áhættugrunnur
Vogunarlutfall	Samtals eigið fé þáttar 1 / (heildareignir + liðir utan efnahags)
Kostnaðarlutfall	Rekstrargjöld / (hreinar rekstrartekjur - virðisbreytingar útlána)
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildarfjármagns	Heildar rekstrarkostnaður / meðalstöðu eigna
Vaxtamunur eigna og skulda	(Vaxtatekjur / meðalstöðu eigna) - (vaxtagjöld / meðalstöðu skulda)
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánum	Útlán og kröfur á viðskiptavini/ innlán frá viðskiptavinum
Hlutfall innlána af heildareignum	Innlán frá viðskiptavinum/ eignir alls
Ársverk í lok tímabils	Fjöldi starfsmanna í lok tímabils
Hagnaður á hlut	Hagnaður ársins sem tilheyrir hluthöfum/ veginn meðalfjöldi útistandandi hluta
Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1)	Bókfært eigið fé - frádráttarliðir (óefnislegar eignir, frestuð skattinneign)
Viðbótar eigið fé þáttar 1 (AT1)	Eiginfjárgæringar undir þætti 1 aðrir en almennt eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 1 (T1)	Almennt eigið fé þáttar 1 + viðbótar eigið fé þáttar 1
Eigið fé þáttar 2 (T2)	Víkjandi lán - lögbundnar niðurfærslur
Eiginfjárgrunnur	CET1 + AT1 + T2
Lausafjárþekja	Lausafjárforði / nettóútfærði lausafjár næstu 30 daga á álagstímabili
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	Tiltæk stöðug fjármögnun / nauðsynleg stöðug fjármögnun